

ЗМІСТ

Засідання п'ятдесят четверте
(П'ятниця, 7 червня 2019 року)

Заява фракцій «Народний фронт» і Радикальної партії Олега Ляшка	...2
Година запитань до Уряду	...4
Оголошення запитів народних депутатів України	...34
Виступи народних депутатів у зв'язку з невдоволенням відповіддю на депутатський запит	...46
Заява фракцій «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт»	...48
Виступи народних депутатів з різних питань	...50

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ЧЕТВЕРТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
7 червня 2019 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Прошу всіх заходити до залу, приготуватися до реєстрації. Отже, колеги, прошу приготуватися до реєстрації. Готові, так? Прошу провести реєстрацію. Прошу зареєструватися.

Зареєструвалися 294 народні депутати. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Колеги, у віці 90 років відійшов у вічність Юрій Мушкетик – Герой України, один із класиків новочасної української літератури. У нашій пам'яті Юрій Мушкетик залишиться великим інтелектуалом, письменником, який за життя встиг стати класиком. Його твори вивчають в українських школах.

Від себе особисто, від Верховної Ради України висловлюю щирі співчуття родині, близьким та друзям Юрія Михайловича Мушкетика. Вічна пам'ять і вічна слава Юрію Мушкетіку. Оголошую хвилину мовчання.

(Хвилина мовчання).

Хочу повідомити, що в пленарному засіданні Верховної Ради України беруть участь члени уряду на чолі з Першим віце-прем'єр-міністром України Степаном Івановичем Кубівим. Прошу привітати уряд.

І хочу повідомити, що сьогодні день народження віце-прем'єр-міністра України В'ячеслава Анатолійовича Кириленка, великого борця за українську мову, за українську ідентичність.

Але перед тим, як перейти до «години запитань до Уряду», я хочу повідомити, що до президії надійшла заява від двох фракцій – «Народний фронт» і Радикальної партії. І вони готові замінити перерву на виступ від трибуни.

Я запрошую до виступу Олега Валерійовича Ляшка, 3 хвилини. А потім – «година запитань до Уряду».

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Учора представник Президента України у Верховній Раді Стефанчук в ефірі одного з телеканалів почав вигадувати причини для того, щоб не підписати, без перебільшення, історичний закон про імпічмент і про тимчасові слідчі комісії, який вчора прийняла Верховна Рада. Ми п'ять років боролися за те, щоб цей закон було прийнято. Зареєстрували його у 2014 році. Я кілька разів зустрічався із Президентом Порошенком і переконував його, щоб його фракція і він особисто підтримали цей законопроект. Бо не може бути такого, коли в Україні є люди, які поза законом, поза відповідальністю і які поза контролем українських громадян і українського суспільства.

Учора парламент нарешті прийняв архіважливе рішення. Я вважаю, що прийняття цього закону – це торжество народовладдя, коли парламент отримує реальні інструменти контролю над владою від імені українських громадян і встановлюється механізм відповідальності Президента, якщо він вчиняє злочини. І що ми чуємо від команди Президента? До виборів Зеленський розказував, що він прийме закон про імпічмент і він дуже хоче, щоб усі відповідали. Після виборів ми чуємо, як його помічники вже розказують, що закон не такий, і шукають приводи, щоб його не підписати.

Насправді, це тест для Зеленського. Якщо він накладе вето на цей закон, це означатиме, що він просто боїться відповідальності, що він продовжує створювати в країні окремий клан державних керівників, які не підконтрольні громадянам, які поза законом, які роблять, що хочуть і ні за що не відповідають.

Тому я закликаю Зеленського не вигадувати причин для того, щоб накласти вето на цей закон, а набратися сміливості, підписати закон про процедуру імпічменту, про тимчасові слідчі комісії – і виконати те, що обіцяв українцям перед виборами, а не займатися казуїстикою: той закон прийняли, не той прийняли; той, що прийняли, поганий, мій кращий. А у підсумку, як і зняття депутатської недоторканності: 20 років ідуть на вибори з лозунгами про зняття депутатської недоторканності, вибори закінчуються – і всі забувають, що обіцяли.

Я прошу Зеленського не перетворюватися на Порошенка. Порошенко в 2014 році обіцяв відкриті виборчі списки, посадити трьох своїх друзів і подолати корупцію. Посадив не трьох своїх друзів, а 33 своїх друзів Порошенко посадив на корупційні потоки. Зеленський робить те саме сьогодні: своїх друзів і бізнес-партнерів саджає на ті самі корупційні потоки замість того, щоб їх перекрити і щоб гроші надходили до бюджету; замість того, щоб зробити відкриті виборчі списки і забезпечити нову якість парламенту, вносить закриті виборчі списки; замість того, щоб підписати закон про імпичмент, шукає причини, щоб накласти вето. Суспільство втомилося від брехні, дайте українцям можливість контролювати владу. Ми свій крок зробили, крок за...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, в Україні з візитом перебуває делегація Комітету з прав людини Сейму Литовської Республіки на чолі з головою комітету.

Зараз високі гості знаходяться на балконі залу засідань. Давайте привітаємо шановних гостей і побажаємо їм плідного відвідання нашої держави (*Оплески*).

Дякую вам.

Колеги, переходимо до «години запитань до Уряду». Я запрошую до виступу віце-прем'єр-міністра – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Геннадія Григоровича Зубка.

Пане Геннадію, запрошую.

ЗУБКО Г.Г., *віце-прем'єр-міністр – міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.* Шановні народні депутати! Я думаю, що саме зараз в країні є можливість підбити підсумки щодо тих ключових реформ, які проводилися саме цією каденцією Верховної Ради. Саме тут приймалися непрості рішення. Саме тут відбувалися обговорення і дискусії, яким чином країна рухатиметься до Європейського Союзу і як ми будемо виконувати ті європейські директиви, які наближають нас, українців, за якістю життя, за стандартами, за взаємовідносинами саме до європейських стандартів і рівня, і якості життя.

Зараз я хочу ще раз доповісти вам про результати спільної роботи Верховної Ради і уряду щодо реформи енергоефективності. Вперше за 27 років ми взагалі звернули увагу на те, що європейські країни, які не займаються марнотратством щодо витрачання енергії, а насправді вкладають в енергоефективність, насправді зменшують споживання і таким чином зменшують рахунки наших споживачів. Я зараз кажу не тільки про житловий сектор. Я кажу і про завдання, які стоять перед нами в промисловості, в транспорті і в енергетиці.

Ще раз хочу наголосити на тому, що саме наша спільна робота дала можливість прийняти ключові закони. Закони, які дають можливість в першу чергу в житловому секторі сформувати відповідального власника, дати йому можливість взяти відповідальність і почати, маючи облік, управляти своєю власністю. Це той крок, який не зробила Україна ще з 1992 року. Це той крок, який зробила кожна європейська країна, яка йшла до реформи в енергоефективності.

Прийнято закон про спільну власність. Питання обліку – це першочергове питання управління. І саме ми разом напрацювали Закон «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», який дає можливість обліковувати споживання теплової енергії, водопостачання, і таким чином дивитися, що саме можна зробити, щоб, зменшивши витрати, зменшити навантаження на українську родину.

Також ми рухалися у напрямі, щоб прийняти закон, який буде узгоджуватися з європейськими директивами 27 і 31. Це Закон «Про енергетичну ефективність будівель». Якщо енергетичний сертифікат ми вже давно мали на пральних машинах, на побутовій техніці, то на будинках той сертифікат, який європейські родини мають вже понад 40 років, в Україні з'явився тільки минулого року. Завдяки тому, що ми прийняли Закон «Про енергетичну ефективність будівель», є можливість сертифікувати будівлю, здійснити її аналіз, провести аудит і надати рекомендації мешканцям, що саме потрібно зробити для того, щоб зменшити споживання енергії на 40, 50, 60 відсотків. А зараз в нас є результати, коли взагалі втричі зменшується споживання енергії, якщо проведено заходи з енергоефективності.

Також неможливо таке, коли ми не говоримо про інструменти, які надає держава для того, щоб проводити такі заходи. Спільно з вами, ми прийняли Закон «Про Фонд енергоефективності». Разом з вами ми передбачили в державному бюджеті витрати на «теплі» кредити,

забезпечивши можливість мати фінансовий інструмент для того, щоб рухатися у напрямі модернізації нашого житлового сектору.

І ще окремо хочу сказати, що саме Закон «Про житлово-комунальні послуги», який було прийнято Верховною Радою, нарешті встановив взаємовідносини між споживачем і надавачами послуг, не перекладаючи ті витрати, які не несуть наші домогосподарства, на плечі домогосподарств за рахунок комунальних підприємств. І тому це ще одне із завдань, бо тепер якраз починається договірна кампанія, коли кожен споживач, уклавши договір із постачання тої чи тої послуги (чи це тепло, чи вода, чи управління будинками, чи благоустрій), має не тільки можливість сплатити за таку послугу, а має можливість запитати: а що саме те чи те комунальне підприємство надало, в якому обсязі надало послуги і якої якості ці послуги? Є можливість зробити перерахунок, якщо послугу було надано не в повному обсязі. Є можливість зробити перерахунок, якщо послуга була неякісною, і, взагалі, встановити нормальні взаємовідносини між споживачем і надавачем послуг.

Також я хотів би зазначити, що коли ми починали разом у 2014 році, то ми бачили, що кількість ОСББ, кількість управлінців, які працювали в будинках, була всього близько 13 тисяч. Зараз ми маємо 33 тисячі тільки ОСББ. Це об'єднання співвласників, які мають більшу кількість будинків, ніж кількість самих ОСББ. Ми маємо приблизно понад 27 тисяч будинків із управителями, що дає нам можливість говорити про формування ринку відповідального власника, який ладен не тільки управляти своєю власністю, а й модернізувати її і покращувати, а головне – не лише розширювати можливості щодо зменшення витрат тепла, а й продовжувати життя такого будинку і поліпшувати якість життя в такому будинку.

Наступний крок, який є дуже важливий, – це комерційний облік. Неможливо управляти споживанням енергії, якщо у вас списується ваша послуга за нормативами. І тому цей рішучий крок із введення комерційного обліку зроблено для того, щоб обліковувати ту послугу, яка надається. Для того щоб сплачувати за отриману послугу, а не нараховану, ми запровадили комерційний облік. І, ви бачите, що з 2014 року, коли облік будинкової теплової енергії сягав 23 відсотків, станом на 2018 рік ми вийшли на 80 відсотків. Наше завдання –

протягом 2019-2020 років вийти на 100 відсотків будинкового обліку, який стосується багатоповерхового сектору.

Я думаю, що саме цей крок дасть нам можливість почати якісно управляти на рівні домогосподарства, на рівні об'єднання спільних власників.

Хочу ще раз зазначити (я хочу подякувати і нашим міжнародним партнерам), що спільно з нами, коли ми три роки тому запустили програму «теплих» кредитів, було запущено програму «*IQ energy*» від Європейського банку реконструкції і розвитку, яка працює поряд і яка показала дуже непоганий результат. Але зараз говоритиму тільки про «теплі» кредити.

«Теплі» кредити, діючи три роки, показали можливість співфінансувати витрати на будівельні матеріали наших українських родин і дали можливість практично 605 тисячам домогосподарств отримати такі кредити.

Ще раз хочу наголосити, що якщо подивитися, що таке 605 тисяч домогосподарств, то я міг би порівняти це з обсягом таких міст, як Рівне, Вінниця, Тернопіль, Житомир. Тож уявіть, як працює програма, але її ефективність потрібно і надалі підвищувати.

Також я хочу наголосити на тому, що 3 тисячі 362 об'єднання співвласників скористалися такими «теплыми» кредитами. Ми запустили спільно з державною програмою «теплих» кредитів ще 140 муніципальних програм, які дофінансовують додатково до державного бюджету заходи з термомодернізації для об'єднань співвласників. І якщо держава фінансувала і надавала гранти по 40 відсотків, то муніципальні програми дофінансовують 30, 20, 25 відсотків, щоб підтримати домовласників і зменшити на них навантаження.

Також було запущено програму пошуку механізмів, яка стосується більше муніципального сектору, муніципальної програми, але це той механізм, який дає можливість зменшити витрати і навантаження на муніципальний сектор і скоротити витрати платників податків для того, щоб направити їх на заходи з енергоефективності.

Ще раз хочу наголосити, що цей парламент разом з нашим урядом зробив ті кроки, які не робилися 27 років. Зараз, коли прийнято Закон «Про енергетичну ефективність будівель» у парламенті, ми маємо можливість залучити 43 вищих навчальних заклади до підготовки наших енергоаудиторів. Такі заклади працюють, вони вже

сертифікують, вони навчають, видають посвідчення по двох напрямках: щодо сертифікації інженерних мереж і щодо модернізації огорожувальних конструкцій.

І я хочу наголосити, що вже є понад 600 енергоаудиторів, які сертифіковані, які працюють і які готові надавати послуги на ринку енергоефективності. І більше як 145 сертифікатів уже видано нашим ОСББ, які можуть подивитися, яким чином може відбутися модернізація, в якому стані знаходяться їх будинки.

Хочу ще раз наголосити, чому дуже важлива сертифікація і аудит. Під час перших сертифікацій ми побачили, що два будинки-близнюки, які 1965 року народження, один з яких практично нічого не робив за роки свого існування щодо модернізації, а інший, який поряд, провів модернізацію, утеплився п'ятдесяткою пінополістиролу, поміняв вікна в під'їздах, вкладав кошти і прагнув зменшити витрати енергії, виявилось, знаходяться абсолютно на однаковій межі з енергоефективності, практично в класі *G*. І ця буква *G* відповідає взагалі всьому класу енергоефективності зараз в країні. Тому зараз нам потрібно рухатися до класу *A*, класу *B*, класу *C*, як це відбувається практично в європейських країнах. І саме підтримка за рахунок державних інструментів – «теплих» кредитів, Фонду енергоефективності повинна дати можливість вийти країні з класу *G* до класу *A* найближчими роками.

Ще раз хочу сказати про те, що, запускаючи Фонд енергоефективності, ми маємо вже понад 300 заявок від ОСББ, запущено перші 15 пілотних проектів. Верховна Рада, прийнявши бюджет на 2019 рік, заклала кошти на співфінансування таких проектів. Наші міжнародні європейські партнери разом з урядом Німеччини створили мультидонорський фонд, який співфінансує саме такі заходи. І головне, ми підписали угоду між Україною та ЄС, яка допомагатиме підтримувати енергоефективність в нашій країні впродовж наступних п'яти років.

Що дуже важливо і на чому я хотів би зупинитися? Прозорість роботи фонду дає нам можливість вибудувати систему, за якої власник може практично проводити заходи і отримувати за грантовою політикою 50, 60, 70 відсотків компенсації на таку модернізацію. І це дає можливість побачити, що, провівши легкий пакет і провівши встановлення ІТП і модернізацію загальної площі користування, а також

отримавши 50 відсотків і залучивши муніципальну програму, яка може становити від 20 до 40 відсотків, навантаження безпосередньо на домовласника може становити всього 10 відсотків від тих коштів, які необхідні для того, щоб провадити такий захід.

Якщо ми кажемо про комплексну модернізацію, то це пакет, який дає можливість повністю впроваджувати модернізацію, компенсувати 50 відсотків. І ще раз хочу наголосити, що це пропозиція від наших європейських партнерів – до 50 відсотків надавати ще 20 відсотків гранту від мультидонорського фонду для того, щоб в тих будинках, де кількість домогосподарств, які мають субсидії, становить понад 50 відсотків, отримати додатково 20 відсотків від співфінансування.

Таким чином, ми практично на сьогодні надаємо мотивацію об'єднуватися, впроваджувати енергоефективні заходи, отримувати технічну підтримку, отримувати фінансову підтримку і рухати країну до тієї енергоефективності, яка є в будь-якій європейській країні.

На чому ще я хотів би наголосити щодо модернізації нашого комунального сектору? Неможливо зменшити вартість рахунку, навіть якщо ми будемо зменшувати вартість і обсяг рахунку споживача за рахунок зменшення витрат, якщо не збільшується ефективність наших комунальних підприємств. І зараз я хочу подякувати всім органам місцевого самоврядування, 41 місту, які проводять модернізацію своїх комунальних підприємств для того, щоб підвищити ефективність таких підприємств, зменшити витрати і зменшити вартість саме тої гігакалорії або того кубометру води, яка покладається практично на нашого споживача. На сьогодні 41 місто впроваджує від трьох напрямів проектів до одного.

Подивімося, наприклад, на такі яскраві проекти, як в Кам'янці-Подільському. Тоді як практично відбувається реновація водоканалів, систем водопостачання, теплопостачання, це місто вводить ще й альтернативну енергетику, на 50 відсотків скоротивши витрати газу на виробництво теплової енергії.

У цьому напрямі нас підтримують наші міжнародні фінансові партнери, такі як *World Bank*, Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку. І скажу, що у місті Києві, для якого дуже важливі екологія, очисні споруди, нині розпочато потужний амбітний проект – модернізація Бортницької станції аерації, на який японський уряд надав 1 мільярд коштів, і, таким

чином, практично ми маємо кредитну угоду на 40 років, маємо 15 років канікул і маємо невеличке навантаження щодо повернення цих коштів для того, щоб ми могли зробити таку модернізацію.

Хочу ще раз наголосити: перший раз, коли японський уряд відкрив в Україні своє представництво ЛСА, яке буде в подальшому розвивати проекти за фінансування японського уряду, це стосується інфраструктури і портової інфраструктури півдня.

Також я хочу показати, що ми не тільки впроваджуємо проекти, а маємо амбітні проекти, якими можна похизуватися на весь світ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 1 хвилину ще додаю.

ЗУБКО Г.Г. Я хотів би наголосити на тому ж Кам'янець-Подільському, де реалізовано технологію Ренкіна, де потужна станція на 45 мегават дає можливість на сьогодні, скоротивши практично витрати газу, бути третій у Європі і п'ятій у світі за такою технологією, за такою потужністю.

Також я хочу сказати, що ми поступово відходимо від споживання вуглеводнів, ми рухаємося до того, щоб залучати найбільше альтернативну енергетику, відновлювальні джерела енергії. І в цьому напрямі ми працюємо над тим, щоб у муніципальному секторі впроваджувати блочні котельні, які даватимуть тепло, не споживаючи газу.

Проект на 10 мегават – найбільша блочна котельня, яка нині працює в Славутичі. І ви пам'ятаєте ту проблему, яка була два роки тому із запуском опалювального сезону саме в місті Славутичі, в зоні спостереження.

Отже, шановний український народе, шановні народні депутати! Я хочу ще раз подякувати всім вам за те, що ви не стояли осторонь, за те, що ви брали на себе відповідальність, приймали дуже непрості і дуже амбітні закони. Але ще раз хочу наголосити, шановний український народе, шановні спільні власники, без вас імплементація цих законів неможлива. Я хочу звернутися і попросити вашого лідерства в тому, щоби впроваджувати заходи енергоефективності, зменшувати рахунки ваших домогосподарств і зменшувати валютне навантаження за рахунок споживання газу для всієї країни...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, колеги, переходимо до запитань від депутатських фракцій і груп до членів Кабінету Міністрів України. Я прошу провести запис.

Від Радикальної партії поставити запитання запрошується Олег Валерійович Ляшко.

ЛЯШКО О.В. Я прошу уряд пояснити мені і українцям такий парадокс. У Європі ціну на газ знову знижено – вона є найнижча за останні три роки. А в Україні з 1 червня людям знову на 400 гривень підняли ціну на газ і в липні знову обіцяють підвищити ціни на газ. Поясніть мені, будь ласка, де ж та ринкова ціна, яку ви обіцяли українцям? Чому в Європі ціна знижується, а в Україні зростає?

Крім того, ми бачимо заяви уряду, де ви вимагаєте від НАК «Нафтогаз України» знизити ціну на газ. Що це за комедія? НАК «Нафтогаз України» – державна компанія. Кабінет Міністрів змінює статут, призначає керівництво і таке інше. Якщо голова НАК «Нафтогаз України» Коболев не виконує команди і не знижує ціни на газ, чому ви з ним продовжуєте контракт, чому ви його не звільните? Чому ви не поставите людину, яка виконуватиме те, що вигідно для країни, для українців і для розвитку НАК «Нафтогаз України»?

Тобто, коли ви припините грати цю комедію, коли ви знизите реально ціни на газ і коли українці отримають справедливую ціну на газ?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Насалик, будь ласка.

НАСАЛИК І.С., *міністр енергетики та вугільної промисловості України.* Дякую за запитання. Відповідаю як міністр енергетики та вугільної промисловості. Але мушу сказати, що НАК «Нафтогаз України» не входить до сфери управління міністерства. Ба більше, це достатньо дивна організація, НАК «Нафтогаз України», з якої ми як профільне міністерство не можемо отримати інформацію щодо поставок газу і іншої її господарської діяльності.

Прем'єр-міністр України не один раз казав про те, що ціни, які визначає НАК «Нафтогаз України», не відповідають ринковим. І на останньому засіданні Кабінету Міністрів України ми внесли зміни до постанови № 293, де встановили відповідні індикатори, за якими НАК «Нафтогаз України» повинен реалізувати газ населенню. Мушу

сказати, що за виконання цих індикаторів ціна на газ зміниться в бік зменшення приблизно на 700-800 гривень. Ба більше, ми повністю з вами погоджуємося, і буквально два тижні тому я подав на ім'я Прем'єр-міністра України якраз питання, яке ви сьогодні озвучили. Аналізуючи індикатори всіх бірж у Європі, ми побачили, що ціни на біржах знижуються досить суттєво – від 220 гривень майже до 160, тоді як на ринку України вони зростають.

Я вважаю, що проблема НАК «Нафтогаз України» в самому НАК «Нафтогаз України». І якщо зобов'язання щодо розподілу будуть виконані, коли «Укргазвидобування» буде окремою структурою і відповідатиме за видобування, коли те, що проводить уряд щодо виділення оператора системи, буде здійснено, ось тоді НАК «Нафтогаз України» робитиме те, що він має робити – бути одним із багатьох дилерів, які працюють на ринку України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Куренной Володимир від «Блоку Петра Порошенка» передає слово Голубу для запитання. Будь ласка.

ГОЛУБ В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 197, Черкаська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую щиро. Черкащина, виборчий округ № 197. Шановні представники уряду, я не бачу міністра освіти. У мене запитання було б до міністра освіти, але поставлю, відповідно, представнику Міністерства освіти і науки.

Постійно працюю у себе на окрузі і, зокрема, відвідую дошкільні навчальні заклади. Так ось, уже чотири роки вихователі постійно скаржаться, що вони жодного разу не отримували осучаснення своїх зарплат на фоні того, що педагогічні працівники в школах отримують підвищену і осучаснену зарплату. Скажіть мені, будь ласка, які кроки робитиме уряд для того, щоб осучаснити і насправді покращити дуже важку працю вихователів дошкільних навчальних закладів, які опікуються нашими з вами дітьми?

Дякую щиро за відповідь.

КУБІВ С.І., *Перший віце-прем'єр-міністр – міністр економічного розвитку і торгівлі України.* Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Перше. Є чітка програма щодо мотивацій і змін з питання, яке ви порушили. Але конкретно дасть відповідь Карандій Вадим Анатолійович, заступник міністра.

КАРАНДІЙ В.А., *заступник міністра освіти і науки України.* Доброго дня! Міністерство освіти і науки про цю проблему знає, ми над нею працюємо. Сподіваюся, що спільно із Міністерством фінансів під час підготовки пропозицій до бюджету 2020 року відповідні пропозиції щодо підвищення рівня заробітної плати буде внесено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Самопоміч» до запитання запрошується Сотник Олена.

СОТНИК О.С., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Дякую. Фракція «Самопоміч». У мене запитання до Міністерства внутрішніх справ. Перше – риторичне. Ви випробовуєте терпіння суспільства? Скажіть, будь ласка, як збирається МВС реагувати на рішення начальника поліції? Він обіцяв звільнити очільника поліції Київської області пана Ценова, натомість він призначає його зараз начальником поліції операції Об'єднаних сил. Таким чином, крім того, що він не несе жодної відповідальності, він ще й отримує підвищення і індульгенцію. Ви що, хочете, щоб у Києві зараз знесли МВС і Національну поліцію? Скажіть, будь ласка, що з цього приводу збирається робити міністр внутрішніх справ? Чи збираєтесь ви якимось чином реагувати на цей «беспредел»?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Вадим Троян.

ТРОЯН В.А., *заступник міністра внутрішніх справ України.* Дякую вам за запитання. Міністерство внутрішніх справ візьме вашу заяву на контроль, і потім я вам доповім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Батьківщини» – Кужель Олександра Володимирівна.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Одарченку передайте слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу передати слово Одарченкові.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». У мене запитання до віце-прем'єра Зубка. Шановний Геннадію Григоровичу, Херсонській області з державного бюджету виділено майже 500 мільйонів на мостоперехід. І мені дивно, що ніхто з Кабміну абсолютно не контролює освоєння цих грошей. Порушено дві кримінальні справи, де заарештований начальник Кукса. Проведено роботу вже на 300 мільйонів, начебто, а об'єкту зовсім не видно.

Я взагалі здивований, яким чином було прийнято постанову Кабінету Міністрів, яка дозволяє авансувати 200 мільйонів гривень, не отримуючи жодного акта виконаних робіт? Це кормушка і осередок корупції в Херсонській області. Я вас дуже прошу через фінінспекцію, через органи ДАБІ провести фундаментальну перевірку. Люди, які стоять за цією корупцією, мусять понести відповідальність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Зубко.

ЗУБКО Г.Г. Шановний народний депутате, я думаю, що це наша спільна робота – перевірити витрачання коштів на цьому мостовому переході. Якщо кошти виділено (просто питання інфраструктури не потрапляє в перелік моїх обов'язків), з точки зору ДАБІ ми направимо туди перевірку за запитом народного депутата і перевіримо цю роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Партії «Відродження» – Шипко Андрій Федорович.

ШИПКО А.Ф., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 35, Дніпропетровська область, самовисуванець). У мене запитання до керівництва уряду і до міністра інфраструктури. Я хочу поінформувати, що є така дорога Нікополь – Дніпро Р-73. Щоправда, дорогою її неможливо назвати, бо люди їдуть три-чотири години, щоб дістатися до обласного центру. І красується класна табличка: «У рамках урядової програми – капітальний ремонт 2018-2022». Табличка є, толку немає. Усі мешканці, які живуть в Нікополі, Покрові, в Нікопольському районі, в Томаківському районі – це 350 тисяч людей, які кажуть: «Ми живемо на острові, ми не можемо добратися до обласного центру». Є всі тендери. Є паспорти дороги. Не вистачає тільки фінансування.

Я пропоную, щоб під час перерозподілу коштів уряд це питання враховував, бо це питання не моє, а це питання 350 тисяч людей, які не можуть добратися до обласного центру.

КУБІВ С.І. Шановний пане народний депутате, хочу сказати, що питання до уряду, до прем'єр-міністра щодо дорожніх інфраструктур, капітальних ремонтів мосту і побудови нових – це є дуже актуально. За всі останні роки, декілька десятиліть, ці питання не порушувалися і не вирішувалися. Завдяки формуванню трирічних програм уряд прийняв програму щодо інфраструктури. І цю програму спільно з народними депутатами ми за останніх півтора місяці розглядали тричі і розглядали вчора. Я передаю слово Лавренюку Юрію. Будь ласка.

ЛАВРЕНЮК Ю.Ф., заступник міністра інфраструктури України. Дякую. Шановний пане народний депутате, буквально вчора стосовно цієї дороги, про яку ви говорите, під головуванням Степана Івановича працювала комісія з розгляду державних інвестиційних проектів. І щодо цієї ділянки дороги було одностайно прийнято рішення про виділення фінансування. Міністерство фінансів підтримало нашу ініціативу. Як ви кажете, проект є, тендер проведено, вчора було прийнято відповідне рішення. Його буде оформлено належним чином, і я переконаний, що найближчим часом роботи на тій ділянці дороги розпочнуться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Опозиційного блоку» до слова запрошується Сажко. Ввімкніть мікрофон.

САЖКО С.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, самовисуванець). Доброго дня! Виборчий округ № 59. Степане Івановичу, в мене запитання щодо шахтарів. Ми вчора внесли до порядку денного законопроект [№ 10307](#), але оскільки відбуваються маніпуляції у Верховній Раді (ми ж ідемо всі на вибори), ми розпочали розгляд проекту Виборчого кодексу. Тому цей проект закону, мабуть, не буде прийнято цією каденцією Верховної Ради. У мене запитання: 295 мільйонів, які було виділено Кабміном в середу, коли шахтарі отримують на рахунки? Також коли буде прийнято все-таки програму з розвитку вугільної галузі? Адже такі точкові вливання нічого не дають, потрібно галузь розвивати – і тоді шахтарі все-таки самі собі зароблять заробітну плату.

Дякую.

КУБІВ С.І. Шановні народні депутати, хочу сказати, що вугільна промисловість – це, дійсно, одна з базових галузей національної економіки України. Хочу сказати, що ціна і ефективність, і ринок залежить від модернізації тих чи тих шахт, які в нас є. В Україні на підконтрольній території станом на 01.01.2019 року запаси вугілля експлуатує 33 шахти загальною виробничою потужністю 11,7 мільйона тонн. Шахтний фонд у галузі є вкрай застарілий – знос основних фондів на 01.01.2019 року становить 61 відсоток.

Хочу сказати, що у підпорядкуванні Міненерговугілля є тільки одна шахта (це 3 відсотки), яка працює менше 30 років з початку вуглевидобутку. Термін експлуатації шести шахт (це 18,2 відсотка) становить від 30 до 50 років, 15 шахт (це 45,5 відсотка) – термін експлуатації становить 57-70 років, а 11 шахт (30,4 відсотка) – понад 70 років.

Хочу сказати, що державний сектор вугільної галузі України знаходиться в критичному стані. Прем'єр-міністр, комітети Верховної Ради відповідного напрямку неодноразово заслуховували питання щодо технічного переоснащення галузі. Починаючи з 2013 року,

фінансування технічного переоснащення, відповідно, не проводилося. Більш конкретно з даного питання дасть відповідь міністр Насалик.

Дякую.

НАСАЛИК І.С. Дякую за запитання, тим паче, що ми з вами постійно працюємо у напрямі вугільної галузі.

Питання перше. Ще в 2017 році прийнято програму розвитку вугільної галузі, для якої було передбачено відповідні кошти.

Хочу підтримати Степана Івановича: без модернізації результату не буде ніякого, а за п'ять років у модернізацію не вкладено жодної копійки. Тому, шановні друзі, не можна працювати відбійними молотками, коли працюють механізовані комплекси.

Що ми робимо зараз? Ось ви поставили запитання щодо 295 мільйонів. Отже, ми гроші з модернізації, які передбачено (і це ми забрали кошти з Лисичанська і з «Південнодонбаської № 3»), направляємо на заробітну плату – знову наступаємо на ті граблі, які були завжди.

Тому рішення про надання цих коштів, 295 мільйонів, прийнято Кабінетом Міністрів України. Зараз відбувається погодження у Міністерстві фінансів і або сьогодні, або в понеділок вони будуть направлені шахтарським колективам.

Хочу окремо сказати про законопроект, який якраз Михайло Леонтійович направив у Верховну Раду, щодо модернізації і виплати заробітної плати. Я би дуже просив народних депутатів, щоб цей законопроект був прийнятий, інакше достатньо складна ситуація буде в шахтарських колективах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Народного фронту» – Єленський. Ввімкніть мікрофон.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую, Андрію Володимировичу. У мене запитання до міністра культури. Одним з незаперечних досягнень реформ у гуманітарній сфері є реформа освіти взагалі і реформа мистецької освіти зокрема.

Я вважаю, що це надзвичайно важлива інвестиція не просто у майбутнє, а й у глобальну конкуренцію за світ.

І тому до мене звертаються батьки, звертаються педагогічні колективи, які кажуть, що на місцях в багатьох областях, в десятках областей гальмуються ці реформи. До того ж якісь шахраї починають їх торпедувати і в самому Києві. І Міністерство культури, на їхню думку, не надає достатньо опору для захисту цієї реформи.

Я хотів би знати конкретно, що робить Міністерство культури для того, щоби зробити цю реформу незворотною, і які комунікативні стратегії міністерство для цього застосовує?

КУБІВ С.І. На запитання відповідатиме перший заступник міністра культури пані Світлана Фоменко.

ФОМЕНКО С.В., *перший заступник міністра культури України.* Добро дня! Дуже дякую за запитання. Дійсно, ми теж вважаємо, що реформа мистецької освіти – одна з найуспішніших реформ цього уряду. І що ми зараз робимо? В першу чергу ми проводимо фокус-групи і вже розпланували, що щотижня наші представники-комунікатори будуть їздити регіонами і проводити зустрічі і з представниками місцевих органів влади, зокрема управлінь культури, відповідальними за впровадження цієї реформи, і з представниками мистецьких шкіл, педагогами, а також батьками, що дуже важливо.

По-друге, 19 числа в стінах міністерства пройде фокус-група, яка буде покликана знайти компромісне рішення і налагодити діалог з тими, хто ще не готовий до цієї реформи. Чому вона іноді на місцях погано впроваджується? По-перше, через брак обізнаності. І ми це розуміємо. По-друге, дуже часто через нестачу, скажімо так, кадрового і людського потенціалу для впровадження такої реформи. Але я думаю, що в найближчі кілька місяців ми проведемо всю роз'яснювальну роботу і роботу в фокус-групах, щоб ця реформа не гальмувалася.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І заключне запитання. Від групи «Воля народу» – Шахов. І потім будуть запитання народних депутатів. Будь ласка.

Шахову ввімкніть мікрофон. Подивіться, чи картка є...

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Політична сила «Наш край». Шановний Степане Івановичу, зверніть, будь ласка, увагу, що вже травень закінчився, почалося літо, дощі йдуть, а дороги в Луганській області не робилися і не робляться – ні поточний ремонт, ні ямковий ремонт. За центральні дороги відповідає саме уряд. В даній ситуації фермерські господарства, малий та середній бізнес дуже схвильовані.

По-друге, трансбезпека, яка відповідає за автівки з вантажем, теж сьогодні відсутня: ні голови, ні роботи. Зверніть на це увагу. Вантаж по 60 тонн іде по вже розчавлених дорогах. Ті, які будують сьогодні ту прозору стіну на кордоні, везуть нібито щебінь і розчавлюють дорогу взагалі. Це Троїцький район, це Білокуракинський район, це Міловський район, це Сватівський район, Новопсковський район, Станично-Луганський район...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 секунд.

ШАХОВ С.В. Вони на сьогодні опинилися практично в біді. Будь ласка, зверніть на це увагу і дайте відповідь: коли почнеться ремонт доріг в Луганській області? Тендери ще взагалі не проведено.

КУБІВ С.І. Шановні народні депутати, це питання є дуже актуальне на сьогодні і для Донецької, і для Луганської області, і в цілому для сходу України, воно стосується інфраструктурних проєктів. Колись, коли проводили ямкові ремонти, вони не давали не тільки ефекту, а навіть збільшували навантаження на інфраструктуру, руйнували і основу дороги.

На ваш запит, який ви подавали минулого разу і стосовно якого була розмова, було проведено міжміністерську нараду, на якій розглядалися, зокрема, питання інфраструктури, ремонту і взагалі стратегічного розвитку доріг у нас на сході України. І було прийнято три важливі рішення.

Рішення перше. Спільне засідання, яке ми провели, визначило план на три роки і буде внесено в стратегічний план фінансування, включаючи 2020 рік.

Рішення друге. Визначено необхідність капітального ремонту для сприяння нормальному веденню, переміщенню і збільшенню вантажо- потоку.

І третя позиція. Учора на засіданні вісім народних депутатів, членів бюджетного комітету, разом із міністерствами підтвердили пріоритетність вкладення коштів у Луганській області. Водночас ін- формую, що є неякісне і нецільове використання коштів і на сьогодні порушено декілька кримінальних справ. Це теж було ваше звернення, ви це знаєте.

Друга частина вашого питання – щодо трансбезпеки. Ми це питання адресуємо зараз Міністерству інфраструктури, а реально – керівнику Укртрансбезпеки, який приймає ваш депутатський запит.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Отже, переходимо до запитань народних депутатів України. Про- шу приготуватися до запису, хто має намір поставити запитання до уряду. І прошу ввімкнути систему запису.

Німченко Василь Іванович передає слово Шуфричу.

Вибачте, будь ласка, передає Ігорю Шурмі слово. Я приношу вибачення.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Андрію Володимировичу, нам ще лишилося три тижні одне одному вибачати, так що я вам прощаю це.

У мене звернення до представників Кабінету Міністрів. Світовий банк на реформу охорони здоров'я виділив Україні 214 мільйонів доларів. Якщо перевести на гривню, виходить 6 мільярдів гривень. За те що ці кошти своєчасно не використані на реформування охорони здоров'я уряд України сплатив 100 мільйонів гривень штрафу. І ви тепер намагаєтеся знайти гроші і кажете, що грошей немає то на одну, то на іншу річ. Зате 100 мільйонів штрафу за несвоєчасне виконання програми з реформування охорони здоров'я є.

Запитання. Степане Івановичу, хто конкретно понесе відпові- дальність за цей злочин? Міністерство економіки, яке теж є дотичне

до використання, чи Міністерство охорони здоров'я? І хто конкретно з персоналії нестиме відповідальність за бездіяльність?

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, відповідь.

КУБІВ С.І. Шановний пане народний депутате, шановний пане Ігорю, хочу сказати, що загалом станом на червень Мінекономрозвитку зареєструвало 425 чинних проектів міжнародної технічної допомоги загальною кошторисною вартістю 5,7 мільярда доларів США в стані реалізації. Традиційно найбільшими донорами в нас є і ті організації, які ви назвали. Зокрема, хочу сказати, що Сполучені Штати Америки реалізують 93 проекти, Європейський Союз – 171 проект, Німеччина – 33 проекти, Канада – 12, Швейцарія – 10. Також є низка інших країн.

Безпосередньо за технічну допомогу в напрямі охорони здоров'я і за політику використання коштів відповідає Міністерство охорони здоров'я. Роман Романович Ілик, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо. Прошу додати.

ІЛИК Р.Р., *заступник міністра охорони здоров'я України.* Дякую. Доброго дня. Шановний пане Ігорю, я хочу сказати, що, власне, все, що стосується кредитів Світового банку, в Міністерстві охорони здоров'я має центральний компонент і має все, що стосується регіональних компонентів, реалізації регіональних проектів. Не все так складно, як ви розповідаєте з точки зору опозиційного політика. Хоча ми як уряд розуміємо, що критика опозиційних політиків, звісно, корисна для того, щоб стимулювати роботу уряду, зокрема міністерств як центральних органів виконавчої влади.

Зокрема, хочу сказати про те, що, звісно, є персонально відповідальні люди і в міністерстві, і, зокрема, відповідальні за конкретні проекти. І якщо стосовно якогось із конкретних проектів у вас є конкретні запитання, то прошу у встановленому порядку звертатися, відповідно, до нас. Ми готові надати всю інформацію, яка стосується питань, які ви порушили.

Щодо реалізації центрального компоненту і тих проектів, які реалізуються на місцях. На сьогодні все відбувається згідно із календарним планом, і ми не бачимо якихось відхилень в цьому напрямі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам.

Будь ласка, наступне запитання – Соловей Юрій.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 89, Гуцульщина і Покуття. Шановний Степане Івановичу, я звертаюся до вас у зв'язку з критичною ситуацією, яка склалася на Західній Україні і на моєму окрузі в результаті проливних дощів та затоплення частини території. Я хочу вас проінформувати, що за останній тиждень величезних збитків (а в багатьох випадках це критична ситуація) було заподіяно в результаті злив та проливних дощів в місті Косів, у Заболотові, у Вербовці, в Смодній, в Пістині, в Городі і Бабині. Станом на цю хвилину, на жаль, я змушений констатувати, належної реакції немає.

Я прошу вас, Степане Івановичу, невідкладно, якщо це можливо, провести виїзне засідання уряду або комісії з надзвичайних ситуацій. Крім того, я прошу виділити кошти з резервного фонду для ліквідації цих багатомільйонних збитків, спричинених проливними дощами на Західній Україні.

Крім того, хочу відзначити, що в результаті...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 15 секунд.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Я тільки хочу, Степане Івановичу, також привернути увагу до того, що в результаті повеней зруйновано низку мостів у Верховинському районі, через що взагалі стало неможливо добиратися до сіл. Прошу невідкладної реакції уряду на вище викладені питання.

Дякую.

КУБІВ С.І. Я хочу подякувати вам за запитання. Воно, дійсно, важливе. Питання наслідків ускладнення погодних умов на територіях стосується і Івано-Франківської області, про яку ви говорили, і Тернопільської, і Львівської областей, а також Закарпаття, Кіровоградської області, Вінницької і Херсонської.

На сьогодні питання відповідає трьом категоріям. Категорія перша – це регіональна служба з надзвичайних ситуацій, яка визначає рівень і проблематику термінового надання допомоги, визначає складні рішення, які приймаються на базі заключення акта ДСНС і передаються у відповідні міністерства. Це і Міністерство енергетики та вугільної промисловості, і міністерство пана Геннадія Зубка, і міністерства, які займаються безпосередньо і таборами відпочинку дітей, і інші. Тобто ми вивчаємо ту ситуацію і ведемо, відповідно, не тільки статистику, а діємо у зворотному напрямі.

Хочу вам сказати, що станом на сьогодні проаналізовано всі області, про які я вам сказав. Визначено в трьох областях 224 господарства, включаючи 41 житловий будинок. Також визначено питання щодо 20 господарств і залучено декілька сотень чоловік особового складу ДСНС і техніку, яка працює безпосередньо в кожній області.

І третє. Якщо підтоплення житлових будинків призвело до їх аварійного стану, надається відразу термінова допомога.

Я подякував би Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства і ДСНС за те, що вони активно беруть участь, включаючи і обласний рівень. Станом на сьогодні більше як 3 тисячі працівників задіяно у ліквідації наслідків складних погодних умов. На сьогодні ще залишаються знеструмленими вісім населених пунктів. Хочу сказати, що для відкачування води ДСНС максимально залучила техніку, людей особового складу. Створено резерв сил в кількості, необхідній в кожному регіоні. Прем'єр-міністр на особистому контролі тримає дане питання в галузі інформації того чи того міністерства, яке зачіпає проблематику.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Борислав Береза. Будь ласка, ваше запитання.

БЕРЕЗА Б.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, самовисуванець). Дякую, пані Ірино. Пане Степане, 17 травня в цій сесійній залі на «годині запитань до Уряду» я звернувся до пана Гройсмана і запитав його, що відбувається з відкликанням листа Мінфіну, на підставі якого працюють майже всі незаконні гральні заклади на вулицях України. Коли я звернувся до нього, він сказав, що він нічого про це не знає і запитає міністра фінансів України.

Після того пройшла велика кількість діб. Дивіться, сьогодні вже 7, але червня. Пан Троян підтвердив, що саме на підставі цього листа правоохоронці не можуть закривати гральні заклади. Гроші йдуть у кишеню підприємцям, які не сплачують податки, люди розоряються, там взагалі руйнуються сім'ї. Я не бачу ніяких дій з боку Кабінету Міністрів.

Хочу запитати: за 20 діб що змінилося? Хтось дізнався про цей лист? Якось відкликали його? Чи всі чекають, коли розпустять парламент і взагалі переоберуть уряд? І тільки тоді почнеться якийсь рух?

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний народний депутате, шановний колего, хочу сказати, що це надзвичайно важливе питання не тільки тіньової економіки, а й проблеми соціального характеру для наших дітей і молодих людей.

Було дано доручення Прем'єр-міністра України, проведено одну оперативну нараду, до якої були залучені Міністерство внутрішніх справ, Міністерство фінансів і окремі підрозділи, які контролюють даний аспект на місцях.

Станом на сьогодні є дві площини. Площина перша – це зміни до законодавства, які ми пропонували протягом трьох років, а вони на сьогодні не внесені навіть у сесійну залу. І другий аспект – це питання реагування правоохоронної системи на місцях, також і надання ліцензій, інший блок.

Якщо говорити про тіньовий бізнес у даній галузі, то це сотні мільйонів доларів на сьогодні, які працюють в тіньовому бізнесі.

Я доповім Прем'єр-міністру про ваше запитання. І конкретну відповідь ви отримаєте до середини, до засідання уряду України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, наступне запитання – народний депутат Рябчин.

Рябчину мікрофон увімкніть. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Доброго дня. Запитання до Геннадія Григоровича. «Батьківщина» завжди підтримувала всі законопроекти, спрямовані на енергоефективність, на «зелений» розвиток, на екологію, навіть будучи в опозиції.

До вас запитання. Юлія Володимирівна неодноразово закликала уряд подати бюджетну резолюцію. І мені цікаво, скільки коштів буде наступного року спрямовано саме на енергоефективність? Тому що кожного року ми вибиваємо більше грошей на енергоефективність, а уряд спрямовує більше на субсидії. Хочеться дізнатися, скільки ви відстояли грошей на енергоефективність. Це перше запитання.

А друге запитання або до пана Кубіва, або до пана Кістіона стосовно НАК «Нафтогаз України». Ситуація, про яку ми дізнаємося з преси і від тих людей, які працюють в «Нафтогазі», називається просто таким модним словом – «переддефолтна» або «дефолтна». Адже у «Нафтогазу» немає грошей, щоб розрахуватися з новим кредитором, яким є держава. У «Нафтогазу» немає грошей для того, щоб закачувати газ у сховища. У «Нафтогазу» є борги. Не зростає видобування. І мені здається, що питання вирішиться, або коли уряд піде, або коли керівництво НАК «Нафтогаз України» піде. Скажіть, будь ласка, коли заручниками цієї ганебної ситуації перестануть бути люди?

Дякую.

ЗУБКО Г.Г. Шановні народні депутати, хочу сказати, що спільно з вами моя команда, команда народних депутатів працювали над законопроектами, а також над питанням наповнення з державного

бюджету саме і Фонду енергоефективності, і «теплих» кредитів. Ми продовжуємо наполягати на тому, що реформа енергоефективності – це найбільш ефективна інвестиція держави саме в енергозбереження і зменшення витрат. І тому ми подали до бюджетної резолюції таку саму пропозицію: фінансування в розмірі 2 мільярдів щорічно на енергоефективність. Дуже важливо, що субсидії, які витрачаються тепер на домогосподарства, завдяки рішенням уряду на сьогодні монетизовані і дають можливість саме із впровадженням енергоефективних заходів, повертаючись в домогосподарства, співфінансувати заходи енергоефективності. Перший раз, коли країна дала можливість щорічні витрати (якщо ви пам'ятаєте, було і 79 мільярдів на субсидії, в цьому році закладено 55) реінвестувати безпосередньо в енергоефективність. Тому цей напрям ми будемо продовжувати. І я думаю, що безпосередньо цей парламент і наступний парламент буде в цьому напрямі також продовжувати свою роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам.

Будь ласка, слово надається пану Кістіону.

КІСТІОН В.Є., *віце-прем'єр-міністр України.* Шановний народний депутате! Декілька слів щодо питання НАК «Нафтогаз України». Я думаю, що ви маєте рацію, коли кажете, що на сьогодні, точніше, протягом останніх років ситуація досить непроста в компанії НАК «Нафтогаз України». Я думаю, що завдячуючи насамперед рішенням уряду, починаючи з 2016 року НАК «Нафтогаз України» стала прибутковою компанією.

Якщо проаналізувати ефективність використання фінансових ресурсів у НАК «Нафтогаз України» і те питання, яке порушується на сьогодні, про дефіцит фінансових ресурсів для закупівлі газу в період найнижчої ціни, то я думаю, що це питання насамперед до креативного менеджменту НАК «Нафтогаз України», який очолює компанію більше як п'ять років. Компанія прибуткова. Де фінанси? Якщо подивитися, скільки лише фінансових ресурсів витрачається на утримання апарату, то з 2016 року ці кошти збільшилися в 10 разів. Якщо було 800 мільйонів, то тільки на апарат управління у вигляді заробітної плати витрачається більше 3,5 мільярда. Відповідь відкривається

досить просто. Я думаю, що вирішувати такі питання повинен у першу чергу менеджмент: де взяти гроші, через які процедури і таке інше.

Я вам скажу більше, що протягом останніх трьох років компанія НАК «Нафтогаз України» не затверджує фінансовий план, тобто працює без фінансового документа. Я думаю, що тут є питання, над якими потрібно попрацювати і народним депутатам, і правоохоронним органам, і дати відповіді на всі ці запитання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Степане Івановичу, дуже нервують народні депутати, бо хочуть встигнути поставити запитання. Ми вам надамо 10 хвилин, щоб підсумувати все потім, після запитань.

Так, скільки захочете.

Будь ласка, наступне запитання – народний депутат Гудзенко. І, уряде, вкладайтеся в 2 хвилини, щоб було більше запитань.

Будь ласка, Гудзенко.

ГУДЗЕНКО В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 92, Київська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 92. У мене два простих, але чітких запитання, і хочеться почути на них відповідь. Ці запитання стосуються виборчого округу № 92 і всієї країни.

Коли припиниться закривання поштових відділень, особливо в сільській місцевості? Хіба ці старенькі люди не заслуговують на те, щоб їм до хати принесли пенсію? Але хочеться почути відповідь і не перекладати знову відповідальність на менеджмент чи ще на щось інше, для цього великих коштів немає.

І ще. Вже чотири роки веду переписку з урядом, із усіма міністерствами, зокрема з Міністерством екології та природних ресурсів, цілих чотири роки, у мене шість томів переписки. Є таке місто Узин, Узинська об'єднана територіальна громада, там просто екологічне лихо. На сході йде війна, а у нас за 75 кілометрів від Києва просто реально гинуть люди. Але хочеться почути відповідь уже конкретну, а не просто вести переписку.

Дякую ще раз.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, народний депутат Савка.
Вибачте, зараз відповідь, шановні колеги. Будь ласка.

ЛАВРЕНЮК Ю.Ф. Шановний пане народний депутате, щодо закриття поштових відділень. Керівництво «Укрпошти» приймає рішення щодо оптимізації цих відділень, бо має програму розвитку мобільних пересувних поштових відділень, які можуть охоплювати одне або декілька сіл, і жоден пенсіонер не залишиться без доставки пенсії чи без доставки будь-якої поштової кореспонденції.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.
Степане Івановичу, прошу вас. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Я ще хочу сказати, що це питання є дуже важливе. І першим питання стосовно Чернігівської області ставив Ляшко. Ми зустрічалися щодо поштових відділень, включаючи виїзне засідання. Тоді чітко було визначено не закривати поштові відділення і підтримувати їх, але за умови проведення відповідної реорганізації, що дасть можливість максимально втримати незбиткову діяльність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Будь ласка, народний депутат Савка, ваше запитання.

САВКА І.І., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Вельмишановна пані головуєча, народні депутати, члени уряду, народе України! Шановний пане віце-прем'єр-міністр нашої держави України Степане Івановичу! Прошу вашої уваги. Прошу допомогти у вирішенні питання щодо приєднання електроустановок для будівництва спортивного комплексу, який буде розташовано за адресою: місто Київ, військове містечко 161 військової частини А3628.

Звертаю вашу увагу, що керівництво військової частини А3628 неодноразово зверталось до Київобленерго з проханням сприяти

у приєднанні електроустановок для будівництва, але отримували тільки негативну відмову.

Я хочу підкреслити, що у 2016 році військову частину А3628 було сформовано у військовому містечку 161 на самих руїнах. Командування військової частини та особовий склад не тільки спромоглися відновити інфраструктуру, але виконували і тепер виконують бойові завдання, захищаючи нашу державу...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановні колеги, уряд України, як і ви, шановні народні депутати, колеги, завжди підтримував, підтримує і буде підтримувати українських військових героїв – і тих, хто на передовій, і тих, хто працює у нас в тилу.

Запитання, яке ви поставили, стосується виконання ліцензійних умов. Це суто в компетенції НКРЕКП.

Я прошу оформити запит народного депутата, ми цей запит візьмемо на контроль, передамо НКРЕКП і дамо чітку відповідь щодо приєднання електроустановок для потреб військової частини. Це повинно бути зроблено негайно, якщо нас чуєте, НКРЕКП. Поінформуємо вас буквально в понеділок до кінця робочого дня.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний, будь ласка, народний депутат Кривенко. Запитання.

Я почула вас, ми будемо підсумовувати і надамо слово. Не хвилюйтеся!

Будь ласка, ввімкніть мікрофон народного депутата Кривенка.

КРИВЕНКО В.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Народний Рух України. Шановний Степане Івановичу, я прошу вас дати доручення контролюючим органам і від себе звернутися стосовно, на мою думку, нецільового використання 36 мільйонів гривень, які згідно з інформацією руху ЧЕСНО було витрачено на рекламу уряду України, який чомусь хтось назвав «урядом Гройсмана».

Ми бачимо, що Прем'єр-міністр іде на вибори. Слід перевірити, чи не є питання зловживання і злого умислу у використанні коштів, які потім переходять фактично в політичну рекламу чинного Прем'єр-міністра України. Це звернення.

А запитання просте. Учора парламент, на жаль, не проголосував законопроект [№ 10357](#) стосовно того, щоб забезпечити права споживачів, які встановили або планували встановити домашню сонячну електростанцію. У мене прохання, щоб ви зі свого боку ініціювали позачергове засідання Верховної Ради. Ми будемо починати збір підписів народних депутатів. І Голову Верховної Ради я закликаю зібрати парламент, щоб наступний тиждень теж був пленарний, щоб ми якомога швидше розглянули поправки до проекту Виборчого кодексу і ще цим скликанням встигли прийняти такі важливі законопроекти, як № 10357. Чи підтримуєте ви цю ініціативу...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний Андрію Володимировичу! Шановний колего, шановний друже, хочу сказати вам так, що питання використання коштів ми сприймаємо як депутатський запит. Рішення щодо того, пленарний чи не пленарний наступний тиждень, лежить в площині Верховної Ради. Але ми завжди підтримували і підтримуємо гарну співпрацю з Верховною Радою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Німченко, ваше запитання до уряду. Пане Німченко! Ваш мікрофон увімкнено.

Скажіть, пане Ігорю, Німченку, що його мікрофон увімкнено.

НАСАЛИК І.С. Дякую.

Насамперед повинен сказати вам, що такої співпраці між профільним комітетом Верховної Ради і паливно-енергетичним міністерством, напевно, не було за всі 28 років незалежності нашої держави.

Міністерство підтримує рішення комітету, але це рішення знаходиться в площині Верховної Ради України.

Я повністю з вами погоджуюся, що позачергове засідання було б доречне. Потрібно прийняти не тільки поправки до закону щодо індивідуальних СЕС, але і щодо шахтарів, про що я вже казав на початку сьогоднішнього засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тепер, будь ласка, Німченко.

НІМЧЕНКО В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Я хотів би все-таки ще раз запитати і, мабуть, востаннє. Оскільки тут зібрався Кабінет Міністрів, я хочу почути, яка ситуація з розслідуванням кримінальної справи щодо «бригади» чи «ОПГ» Коболева і членів уряду. Тут сьогодні казали про те, що Кабінет Міністрів є власником акцій НАК «Нафтогаз України». Скажіть, будь ласка, на якій же підставі вже з'явилася там приставка «приватна»? Приватна організація? Що це робиться на очах у людей? Якщо ви вже підлеглі Коболева, то так і скажіть (люди вам допоможуть), що Коболев управляється департаментом США і МВФ, які вивели його з-під контролю пана Насалика.

І тому я хотів би почути відповідь, як просувається...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

НІМЧЕНКО В.І. Чи вже викликали на допит стосовно цієї кримінальної справи, пов'язаної насамперед з тим, що під виглядом премій було викрадено мільйонні кошти? Чи не викликали? Будь ласка, дайте відповідь.

КУБІВ С.І. Перше питання. Функціонування НАК «Нафтогаз України» відбувається згідно із законодавчою базою і Закону «Про акціонерні товариства». І це підтверджується реєстрацією Міністерством юстиції.

Стосовно питання щодо слідства прошу подати депутатський запит. І уряд не відповідає за ведення слідчих дій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І заключне запитання. Гулак передає слово Кривошеї, 1 хвилина. Це заключне запитання.

Будь ласка. Кривошея.

КРИВОШЕЯ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Доброго дня, шановні друзі, шановний уряде! Степане Івановичу, я хотів би звернутися до вас як до Першого віце-прем'єр-міністра. У нас цієї ночі на території Богуславського району в місті Богуславі під час, як-то кажуть, стихійного лиха згорів дах церкви біля базару. І дуже велику частину територій по селах за-топило і повимивало городи і таке інше.

Велике прохання – взяти на контроль це питання і розглянути питання надання постраждалим відповідної матеріальної допомоги.

Дякую.

КУБІВ С.І. Ми візьмемо це питання на контроль в рамках наслідків ускладнення погодних умов на територіях України, про що я казав. Ми в дане питання включимо вашу проблему.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І заключне слово – Степан Кубів, 3 хвилини. Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний Андрію Володимировичу, шановні народні депутати. Насамперед хочу подякувати вам за закон про так званий промисловий безвіз, який вчора 230 голосами ви прийняли в другому читанні. Хочу сказати, що адаптація українського законодавства в частині технічних регламентів і оцінки до законодавства Європейського Союзу – це уникнення покладання додаткового і зайвого регуляторного тягаря. А насамперед виконання цієї угоди відкриває доступ для української продукції на міжнародні ринки.

Я хочу подякувати комітетам і Андрія Іванчука, і Віктора Галасюка за ту спільну роботу, яку ми провели за останній рік.

Друге. Я хочу також, пане Андрію Володимировичу, подякувати за законопроект [№ 8370](#) щодо реалізації цілей реформування Збройних Сил України, де визначено забезпечення максимальної взаємної сумісності Збройних Сил України зі збройними силами держав – членів НАТО шляхом запровадження стандартів. Колективна безпека України – це безпека кожного українця, кожного громадянина. Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Парламент учора, дійсно, прийняв 12 рішень: вісім законів (в цілому), два законопроекти (за основу), дві постанови. І це великий успіх нашої спільної роботи, нашої співпраці. Тому я дякую і вам за спільну роботу. Бажаю уряду успіху в роботі в цей непростий для країни час. До зустрічі. Дякуємо вам. «Годину запитань до Уряду» завершено.

КУБІВ С.І. Дякуємо, Андрію Володимировичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, також хочу вам повідомити, що сьогодні у Верховній Раді України розпочинається X Сесія Міжпарламентської асамблеї Верховної Ради України, Сейму Литовської Республіки та Сейму і Сенату Республіки Польща. Це один з найважливіших наших міжнародних заходів з найближчими сусідами і союзниками, що підтримували нас в найтяжчі часи. Міжпарламентська асамблея Україна – Польща – Литва – це той майданчик в нашому регіоні, який дає для України великий простір. І, власне, Польща і Литва найбільше підтримують шлях України в ЄС і шлях України в НАТО. Сьогодні і завтра разом з парламентськими делегаціями з Литви і Польщі ми будемо спільно працювати над питаннями безпеки, економічної співпраці, розвитку демократії. І я запрошую всіх народних депутатів до участі в Міжпарламентській асамблеї Україна – Польща – Литва. Бажаю всім плідної роботи задля успіху і процвітання наших народів.

А зараз для оголошення запитів я передаю слово Першому заступнику Голови Верховної Ради України Ірині Геращенко. Будь ласка.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, шановний пане Андрію.

Шановні колеги, дозвольте поінформувати вас, що до Апарату Верховної Ради України надійшло 165 запитів народних депутатів України. Серед них є кілька, спрямованих до Президента України. Тому я дуже прошу не виходити зараз із сесійної зали. Запити, які депутати просять спрямувати до Президента, вимагають, як ви знаєте, нашого голосування.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію про підтримку запиту Тетяни Чорновол до Президента України про скасування Указу Президента України № 304/2019 «Про призначення Андрія Богдана Главою Адміністрації Президента України» як такого, що порушує вимоги Закону України «Про очищення влади».

Шановні колеги, прошу визначатися. Колеги, відбувається голосування – підтримка запиту до Президента України.

«За» – 25.

Немає потенціалу.

Наступний запит. Ірини Сисоєнко – до Президента України щодо оголошення 2020 року Роком державної підтримки пацієнтів з рідкісними (орфанними) захворюваннями.

Шановні колеги, я прошу підтримати цей запит до Президента.

«За» – 32.

Немає потенціалу.

Колеги, я переходжу до оголошення інших запитів, які надійшли до президії.

Отже, Тетяни Чорновол – до Глави Адміністрації Президента України щодо дотримання вимог Закону України «Про очищення влади» в Указі Президента України № 304/2019 «Про призначення Андрія Богдана Главою Адміністрації Президента України».

Віктора Развадовського – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Житомирської обласної

державної адміністрації щодо виділення коштів Андрію Сизухіну, мешканцю села Ліщин Житомирського району Житомирської області, на трансплантацію кісткового мозку його синові Миколі 2005 року народження.

Віктора Развадовського – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Житомирської обласної державної адміністрації щодо виділення коштів на оперативне лікування з протезування аортального клапана Миколі Мирончуку, мешканцю селища міського типу Новогуївинське Житомирського району Житомирської області.

Надії Савченко – до Генерального прокурора України щодо інформування суспільства про питання, яке турбує з 2014 року більшість українців: хто вбив Героїв Небесної Сотні та коли винних буде притягнуто до кримінальної відповідальності.

Надії Савченко – до Прем'єр-міністра України щодо цілеспрямованого геноциду українського народу шляхом встановлення тарифів на комунальні послуги, що неможливі для сплати більшістю населення України, а також економічною політикою Уряду України в останні п'ять років.

Сергія Шахова – до Державної фіскальної служби України, Київської міської митниці Державної фіскальної служби України щодо встановлення термінів ввезення на митну територію України транспортних засобів комерційного призначення.

Якова Безбаха – до Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, Державного бюро розслідувань, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Національного антикорупційного бюро, Служби безпеки України, Генеральної прокуратури України щодо неналежного проведення досудового розслідування у кримінальному провадженні.

Михайла Бондаря – до голови Кам'янка-Бузької районної ради Львівської області, голови Старояричівської сільської ради щодо вирішення проблеми підтоплення ґрунтовими водами будинку інваліда війни II групи у селі Старий Яричів Кам'янка-Бузького району Львівської області.

Михайла Бондаря – до Кам'янка-Бузького міського голови щодо продовження терміну договору оренди для центру реабілітації дітей-інвалідів у ДНЗ № 5 у місті Кам'янка-Бузька Львівської області.

Владислава Бухарева – до голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, Прем'єр-міністра України щодо недопущення ліквідації новоствореної Чернечинської сільської об'єднаної територіальної громади Охтирського району Сумської області.

Владислава Бухарева – до голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Прем'єр-міністра України щодо необхідності виділення коштів з Державного бюджету на 2019 рік для капітального ремонту автомобільної дороги державного значення Лебедин – Суми.

Сергія Ківалова – до Прем'єр-міністра України щодо вжиття заходів, спрямованих на виконання рішення Конституційного Суду України від 17 липня 2018 року № 6-р/2018 стосовно відновлення гарантій, пільг і компенсацій для чорнобильців.

Андрія Немировського – до Генерального прокурора, голови Державної архітектурно-будівельної інспекції України, голови Київської міської державної адміністрації щодо звернення від громадянки Ольги Ведутенко та інвесторів будівництва за адресою: місто Київ, вулиця Ракетна, 24.

Ольги Богомолець – до Прем'єр-міністра України щодо перевірки атракціонів в Україні на забезпечення безпеки їх експлуатації.

Ігоря Шурми – до Прем'єр-міністра України щодо притягнення до відповідальності посадових осіб та встановлення громадських об'єднань, які допустили нецільове використання коштів країн-партнерів у рамках донорської допомоги Україні та моніторингу впровадження Україною зобов'язань стосовно принципів міжнародного співробітництва у галузі охорони здоров'я.

Ігоря Шурми – до директора Державного бюро розслідувань щодо притягнення до відповідальності посадових осіб Міністерства охорони здоров'я України у зв'язку із смертями людей внаслідок захворювання на кір протягом 2017-2019 років.

Олени Сотник – до голови Київської міської державної адміністрації стосовно надання інформації щодо будівництва пішохідного мосту між Володимирською гіркою та Аркою дружби народів.

Любомира Зубача – до голови Рахункової палати щодо надання інформації стосовно обсягу фінансових зобов'язань, які були перекладені на місцеві бюджети для фінансування державних видатків протягом 2016-2018 років.

Ігоря Гузя – до Голови Верховної Ради України, виконувача обов'язків міністра аграрної політики та продовольства України щодо необхідності врегулювання на законодавчому рівні питання безпечного поводження та використання пестицидів у аграрному секторі.

Ігоря Гузя – до Голови Верховної Ради України, віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України щодо необхідності відміни законодавчої норми про нарахування споживачам пені за несвоєчасну оплату житлово-комунальних послуг.

Тараса Батенка – до Прем'єр-міністра України щодо виділення коштів з державного бюджету на впровадження пілотного проекту в місті Новий Розділ Львівської області із встановлення квартирних засобів обліку теплової енергії для побутових споживачів та реконструкції/влаштування систем індивідуального опалення у багатоквартирних будинках.

Костянтина Яриніча – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, міністра фінансів України щодо вжиття невідкладних заходів, спрямованих на забезпечення своєчасної та в повному обсязі виплати заробітної плати медичним працівникам вторинного рівня надання медичної допомоги у місті Кропивницький.

Антон Кіссе – до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення придбання ліків за місцем проживання для населення сільських районів Одеської області.

Олега Ляшка – до міністра оборони України, Голови Служби безпеки України щодо незаконного присвоєння Баканову військового звання лейтенанта.

Олександра Вілкула – до Прем'єр-міністра України, міністра освіти і науки України щодо встановлення надбавки за престижність педагогічної праці у розмірі не менше 20 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати) для всіх освітян, в тому числі вчителям шкіл з викладанням мовами національних меншин.

Сергія Львовичкіна – до Прем'єр-міністра України щодо зниження рівня соціального захисту дітей та сімей з дітьми.

Юрія Мірошниченка – до Кабінету Міністрів України стосовно звернення Євгена Пограничного щодо скасування перегляду та індексації розміру пенсій для окремих категорій пенсіонерів.

Юрія Мірошниченка – до Національної поліції України стосовно скарги громадянки Любові Даниленко щодо вимагання у неї коштів і майна з погрозою насильства приватним виконавцем Володимиром Попляком.

Любомира Зубача – до міністра внутрішніх справ України щодо захисту органу місцевого самоврядування та його працівників від протиправних посягань.

Романа Мацоли – до виконувача обов'язків голови Державного агентства автомобільних доріг України, начальника Служби автомобільних доріг у Хмельницькій області щодо незадовільного стану дорожнього покриття на відрізку автомобільної дороги державного значення Т-2309 Шепетівка – Чуднів – Бердичів від населеного пункту село Новичі до села Поляна Хмельницької області.

Романа Мацоли – до голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Шепетівського міського голови щодо врегулювання питання відключення від мереж централізованого опалення відповідно до вимог чинного законодавства.

Юрія Бублика – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, міністра внутрішніх справ України щодо невиконання законодавчих вимог про заборону куріння тютюнових виробів на літніх майданчиках закладів харчування у місті Полтаві, ігнорування органами влади та правоохоронними органами цих порушень та попередження завдання шкоди здоров'ю громадян.

Володимира Литвина – до Прем'єр-міністра України щодо встановлення винуватців та подолання наслідків масового забруднення хімічними засобами присадибних ділянок селян.

Володимира Литвина – до Голови Верховної Ради України щодо виплати педагогічним працівникам та науково-педагогічним працівникам щомісячної надбавки за престижність педагогічної праці.

Анни Романової – до міністра внутрішніх справ України щодо захисту постраждалих від недобросовісних дій туроператора «Ідріска-Тур».

Анни Романової – до Першого віце-прем'єр-міністра – міністра економічного розвитку і торгівлі України щодо прийняття нових ліцензійних вимог до туристичних операторів.

Сергія Рудика – до міністра юстиції України щодо унормування питання території нотаріального округу в межах складової системи адміністративно-територіального устрою України.

Анатолія Денисенка – до Прем'єр-міністра України щодо вжиття заходів Міністерством охорони здоров'я України із забезпечення потреб регіонів лікувальними засобами та виробами у повному обсязі.

Анатолія Денисенка – до Прем'єр-міністра України щодо розроблення механізму компенсації оплати витрат на проведення перевірки лічильників водо- та теплопостачання для населення.

Анатолія Гіршфельда – до Прем'єр-міністра України щодо критичної ситуації, яка склалась на Панютинському вагоно-ремонтному заводі Лозівської міської територіальної громади Харківської області.

Юлія Іоффе – до Голови Верховної Ради України про необхідність захисту конституційних прав громадян, невідкладного вирішення питання щодо призначення та проведення перших виборів у об'єднаних територіальних громадах Луганської області.

Юлія Іоффе – до міністра внутрішніх справ України про необхідність захисту інтересів територіальної громади міста Рубіжне Луганської області.

Андрія Лопушанського – до виконувача обов'язків голови Державного агентства автомобільних доріг України, виконувача обов'язків голови Львівської обласної державної адміністрації щодо проведення ремонту автомобільної дороги загального користування місцевого значення у селі Галівка Старосамбірського району Львівської області.

Михайла Довбенка та Андрія Лопушанського – до голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, голови Антимонопольного комітету України про необхідність врегулювання відносин з природним монополістом.

Дмитра Колеснікова – до Прем'єр-міністра України щодо стану виконання Державної цільової програми радіаційного і соціального захисту населення міста Жовті Води на 2013-2022 роки.

Дмитра Колеснікова – до Прем'єр-міністра України щодо не-ефективного використання бюджетних коштів центральними органами виконавчої влади.

Василя Гуляєва – до міністра фінансів України щодо перерозподілу бюджетних асигнувань для розрахунків за спожиту електроенергію Басейновому управлінню водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю.

Ярослава Дубневича – до Прем'єр-міністра України щодо затвердження підзаконного акта – порядку надання статусу учасника бойових дій (УБД) особам, які брали участь у всіх формах збройної боротьби за незалежність України у ХХ столітті.

Віталія Гудзенка – до голови Київської обласної державної адміністрації щодо виділення коштів на капітальний ремонт доріг та реконструкцію вуличного освітлення в Сквирському районі Київської області.

Віталія Гудзенка – до голови Київської обласної державної адміністрації щодо належного фінансування потреб Таращанської центральної районної лікарні Київської області.

Олександра Кодоли – до міністра інфраструктури України щодо ремонту автомобільної дороги Сосниця – Шаповалівка.

Вікторії Пташник – до голови Шевченківської районної в місті Києві державної адміністрації щодо стану реконструкції спортивного комплексу «Стадіон «СТАРТ» по вулиці Шолуденка, 26-28/4 у Шевченківському районі міста Києва.

Вікторії Пташник – до першого заступника директора Департаменту (виконувача обов'язків директора Департаменту) транспортної інфраструктури Київської міської державної адміністрації щодо стану реконструкції вулиці Академіка Туполева.

Юрія Бублика – до Прем'єр-міністра України, голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг про соціальну напругу, що виникла серед споживачів «Полтаватеплоенерго» під час встановлення загальнобудинкових лічильників гарячої води через недотримання вимог законодавчого акта, що регулює дані відносини.

Ярослава Москаленка – до Державної архітектурно-будівельної інспекції України, Департаменту Державної архітектурно-будівельної інспекції у Київській області щодо ненадання відповіді на депутатське

звернення посадовими особами Державної архітектурно-будівельної інспекції України та Департаменту Державної архітектурно-будівельної інспекції у Київській області та їх неправомірної бездіяльності.

Сергія Власенка – до директора Державного бюро розслідувань, Генерального прокурора щодо перевірки можливої співучасті народного депутата України Володимира Ар'єва у злочинній діяльності.

Сергія Власенка – до Глави Адміністрації Президента України щодо порушення законодавства громадянкою Уляною Супрун, що тягне за собою звільнення її від виконання повноважень міністра охорони здоров'я України.

Руслана Сольвара – до виконувача обов'язків голови Державного агентства автомобільних доріг України, голови Київської обласної державної адміністрації щодо проведення капітального ремонту дорожнього покриття по вулиці Миколаївська в селищі Миколаївка Колонщинської селищної ради Макарівського району Київської області.

Тетяни Острікової – до виконувача обов'язків голови Державної фіскальної служби України щодо недопущення безпідставного визначення вартості транспортних засобів у спосіб, не передбачений Митним кодексом України, а саме із застосуванням каталогів *Schwacke*.

Тетяни Острікової – до Державного бюро розслідувань, Генеральної прокуратури України щодо здійснення прокурорського нагляду за досудовим розслідуванням кримінального провадження, порушеного за скаргою групи компаній «Градолія».

Андрія Шиньковича – до Прем'єр-міністра України, міністра інфраструктури України, виконувача обов'язків голови Державного агентства автомобільних доріг України, начальника Служби автомобільних доріг у Хмельницькій області, директора Державного підприємства «Служба місцевих автомобільних доріг» щодо капітального ремонту доріг в окремих районах Хмельницької області.

Ірини Сисоєнко – до Прем'єр-міністра України щодо невідкладного вжиття заходів стосовно забезпечення безперебійного та безоплатного лікування та реабілітації пацієнтів з орфанними захворюваннями.

Ірини Констанкевич – до Прем'єр-міністра України щодо фінансування з державного фонду регіонального розвитку проектів у Камінь-Каширському та Ківерцівському районах Волинської області.

Ірини Констанкевич – до начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України щодо нагородження загиблого військовослужбовця військової частини А0998, старшого солдата Волоса Андрія Олександровича.

Андрія Ілленка – до голови Київської міської державної адміністрації щодо капітального ремонту Броварського проспекту на ділянці вздовж мікрорайону Биківня.

Андрія Ілленка – до директора Комунального підприємства «Київавтошляхміст», голови Київської міської державної адміністрації щодо капітального ремонту пішохідно-мостового переходу на Броварському проспекті біля військового містечка 161.

Олени Сотник – до голови Національної поліції України, директора Державного бюро розслідувань щодо надання інформації стосовно кримінального провадження за фактом вбивства п'ятирічного Кирила Тлявова.

Павла Різаненка – до виконувача обов'язків голови Державного агентства автомобільних доріг України, міністра інфраструктури України щодо вжиття невідкладних заходів для ремонту аварійних ділянок автомобільної дороги загального користування державного значення Т-10-18 Бориспіль – Березань – Яготин.

Павла Різаненка – до голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг щодо вжиття заходів реагування щодо ПрАТ «Київобленерго» для усунення порушень прав споживачів.

Якова Безбаха – до Кабінету Міністрів України, Національної поліції України, Державної фіскальної служби України, Міністерства внутрішніх справ України, Державного бюро розслідувань, Служби безпеки України, Національного антикорупційного бюро України, Генеральної прокуратури України, Ради бізнес-омбудсмена стосовно перевірки фактів можливого втручання з боку правоохоронних органів у господарську діяльність підприємства.

Юрія Берези – до Прем'єр-міністра України щодо неналежного реагування на депутатський запит про невідкладне виділення фінансування на капітальний ремонт автодороги міжнародного значення М-04 в частині, яка пролягає територією Дніпропетровської області.

Оксани Юринець – до Львівського міського голови щодо збереження об'єктів охорони культурної спадщини у місті Львові.

Ірини Суислової – до тимчасово виконуючої обов’язки міністра охорони здоров’я України щодо невідкладного вжиття заходів для захисту прав громадян України, яким припинили проводити операції з трансплантації серця в Республіці Індія.

Михайла Головка – до Прем’єр-міністра України, голови Тернопільської обласної державної адміністрації щодо ремонту мосту в селі Жеребки Підволочиського району Тернопільської області.

Михайла Головка – до Прем’єр-міністра України, міністра фінансів України, виконувача обов’язків міністра аграрної політики та продовольства України щодо підвищення розміру бюджетної дотації на утримання молодняку великої рогатої худоби.

Олександра Кірша – до Харківського міського голови щодо ремонту дороги по вулиці Маяковського у місті Харкові.

Олександра Кірша – до Харківського міського голови щодо ремонту тротуару біля житлових будинків по вулиці Чайковського у місті Харкові.

Юрія Левченка – до голови Київської міської державної адміністрації щодо невідкладного відновлення роботи пасажирських ліфтів у будинках № 44/22 та № 46 на вулиці Золотоустівській у Шевченківському районі міста Києва, припинення функціонування яких несе загрозу життю та здоров’ю громадян, що проживають у зазначених багатоповерхових будинках.

Юрія Левченка – до директора Національного антикорупційного бюро України щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань про вчинення Київським міським головою Кличком кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статтею 364 Кримінального кодексу України, щодо незаконного відведення земельної ділянки по вулиці Половецькій 25/27-29 у Шевченківському районі міста Києва.

Сергія Лещенка – до голови Київської міської державної адміністрації щодо організації виїзної наради для вирішення соціально важливих проблемних питань мешканців Дарницького району міста Києва.

Сергія Лещенка – до голови Київської міської державної адміністрації щодо заміни покриття над підземним переходом на перетині вулиці Наталії Ужвій та проспекту Правди у місті Києві.

Тараса Батенка – до генерального директора Публічного акціонерного товариства «Укрпошта» щодо вирішення проблеми дефіциту та плинності кадрів працівників відділень «Укрпошти» в сільській місцевості, яка виникла внаслідок неналежної оплати праці та переведення працівників на роботу в режим скороченого робочого дня.

Олега Осуховського – до голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, першого заступника голови Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти, Прем'єр-міністра України, міністра освіти і науки України, голови Черкаської обласної державної адміністрації, першого заступника голови Черкаської обласної ради щодо виділення субвенції на опалення закладу освіти.

Олега Осуховського – до Прем'єр-міністра, голови Рахункової палати України, голови Державної аудиторської служби, голови Державної служби фінансового моніторингу України щодо здійснення контролю використання бюджетних субвенцій.

Юрія Павленка – до Голови Верховної Ради України про невідкладний розгляд проекту Постанови Верховної Ради «Про соціальне становище дітей та невідкладні заходи з удосконалення діяльності захисту прав дитини в Україні» (№ 10284).

Юрія Павленка – до Глави Адміністрації Президента України про захист дітей, які постраждали внаслідок військових дій та збройного конфлікту.

Романа Семенухи – до міністра соціальної політики України щодо оцінки ефективності використання коштів, передбачених на фінансування житлових субсидій у 2019 році.

Ірини Суислової – до Глави Адміністрації Президента України, міністра закордонних справ України щодо вжиття невідкладних заходів для захисту прав засуджених громадян України, які перебувають у пенітенціарних закладах Грецької Республіки.

Дмитра Тимчука – до Прем'єр-міністра України щодо підвищення заробітної плати музейним працівникам.

Юрія Дерев'янка – до Івано-Франківської обласної державної адміністрації щодо надання інформації про вжиття заходів для ліквідації наслідків негоди, що мала місце протягом квітня-червня 2019 року на території Івано-Франківської області.

Ігоря Алексеєва – до Київського міського голови щодо неналежного утримання території по вулиці Косенка у Подільському районі міста Києва.

Ігоря Алексеєва – до генерального директора Комунальної корпорації «Київавтодор» щодо утримання дорожнього покриття автомобільних шляхів у Подільському районі міста Києва.

Юрія Тимошенка – до Генерального прокурора щодо перевірки можливих порушень, допущених під час розслідування кримінального провадження.

Івана Мельничука – до Прем'єр-міністра України щодо необхідності проведення ремонту дорожнього покриття автомобільної дороги державного значення Т-06-10 Любар – Хмільник – Нова Ушиця у Вінницькій області.

Івана Мельничука – до голови Вінницької обласної державної адміністрації, голови Літинської районної державної адміністрації Вінницької області щодо забезпечення функціонування фельдшерсько-акушерського пункту в селі Іванопіль Літинського району Вінницької області.

Юрія Тимошенка – до Яготинського міського голови, голови Харківської обласної державної адміністрації щодо демонтажу пам'ятників, які є символікою комуністичного режиму.

Олександра Нечаєва – до начальника Головного управління Держгеокадастру у Сумській області щодо надання інформації про статус земельних ділянок та стан розгляду питання про надання дозволу на розробку проектів землеустрою земельних ділянок у Великописарівському районі Сумської області.

Павла Дзюблика – до Прем'єр-міністра України щодо введення в експлуатацію земель Народицької ОТГ.

Валерія Писаренка – до Київського міського голови щодо зловживань під час будівництва та стосовно запобігання ризикам життю та здоров'ю людей.

Едуарда Матвійчука – до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Генеральної прокуратури України стосовно необхідності перевірки фактів, викладених у зверненні Андрія Водяницького, надання відповідної правової допомоги та вжиття належних заходів реагування.

Роберта Горвата – до виконувача обов’язків міністра аграрної політики та продовольства України щодо імплементації Закону України № 2360-VIII та розвитку виробництва теруарних вин.

Шановні колеги, ми завершили оголошення запитів, які на цей час були зареєстровані в Апараті Верховної Ради і надійшли до президії.

До президії надійшла заява (її зареєстровано) щодо незадоволення паном Лещенком відповіддю, яка надійшла, щодо «Київміськ-світло». Я надаю йому 3 хвилини.

Також інформую, колеги, що до президії надійшла заява від двох фракцій на перерву. Я оголошу цю перерву, а заява від фракцій буде вже після 12:30. Будь ласка, пане Лещенко.

ЛЕЩЕНКО С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні громадяни України! Шановні кияни! Я регулярно проводжу депутатські прийоми, на які приходять люди з простими питаннями. І здається, що це ж не складно – збудувати підземний перехід і привести його до ладу, наприклад, на перехресті вулиці Наталії Ужвій і проспекту Правди в Подільському районі Києва. Це ж елементарна річ. Звичайно, як депутат включаєшся в цей процес, починаємо працювати з депутатськими зверненнями і запитамі – приходять відписки від міської влади.

Зараз у мене інша історія. Я так само як депутат направляв звернення, запити. Йдеться про освітлення вулиці Маршала Конєва в Голосіївському районі Києва. Це ділянка, де постійно відбуваються дорожньо-транспортні пригоди через те, що вона банально не освітлюється. І так само під час прийому я отримав цю інформацію. Звертаюся як депутат, працюємо над цим питанням – і знову відписки від міської влади.

Шановні кияни, а що як міська влада не здатна вирішити елементарні питання? Минулого тижня я казав про асфальтування дороги на вулиці Драгоманова у Києві. Сьогодні кажу про освітлення на вулиці Маршала Конєва. До цього казав про підземний перехід на вулиці

Наталії Ужвій. Можливо, просто міську владу нам треба поміняти, якщо вона не здатна вирішити простих речей? Якщо вона здатна тільки за півмільярда побудувати скляний місточок між двома пагорбами в Києві, який, в принципі, дуже потрібен місту також, але не за півмільярда, не за гроші наших податків, які потім виливаються в те, що цей місточок починає руйнуватися на другий день!

Тоді просто, можливо, треба наступному парламенту (не знаю, чи буду я в цьому парламенті, чи ні, а якщо прийдуть інші, то я так само їх закликаю) першим же рішенням оголосити перевибори в Києві. Адже якщо влада не здатна вирішити елементарні питання – освітлення, підземний перехід, асфальтове покриття – чи можна казати про неї, що вона вирішить якісь більш глобальні питання, такі як метро на Виноградар, яке обіцяють десятиліттями, метро на Троєщину, яке вже перестали обіцяти взагалі, як і міст через Дніпро побудувати, або тунель під Дніпром. Це все просто, вибачте на слові, маразм, якщо ми змушені витратити наш час як депутати на те, щоб боротися з елементарною безгосподарністю і некваліфікованістю в місті, в якому люди, які призначені нами на посади, які отримують наші гроші, які ми сплачуємо як податки, як зарплату, не можуть вирішити такі прості речі.

Тому, шановні кияни, я не знаю, чи працюватиму я надалі в парламенті, чи ні, але я так само боротимуся за те, щоб у місті був елементарний порядок; щоб ми користувалися інфраструктурою гідної європейської столиці, а не країни третього світу; щоб у нас була і вода високої якості, і елементарне освітлення; щоб у нас працював транспорт; щоб у нас зрештою послуги надавалися містом не так, що на півроку виключають гарячу воду. Звичайно, питання Києва – це питання політичне. І тому наступному парламенту завдання: одним з перших же рішень прийміть новий закон про вибори. Це, звичайно, вже буде для нового парламенту пріоритет. Зніміть недоторканність з депутатів, щоб сюди не пролазили охоронці олігархів і їхні персональні секретарки. Зрештою вирішіть питання закону про імпічмент, щоб Президент був під контролем. Але так само – перезавантаження в місті Києві. Тому що ми не можемо й надалі жити в таких умовах, коли європейська столиця перетворюється...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

У вас буде можливість взяти слово, якщо ви того прагнете, під час традиційного години виступів.

Шановні колеги, отже, я зараз оголошую перерву: і на вимогу двох фракцій, і також це перерва, яка у нас має бути згідно із Регламентом. Ми зустрічаємося о 12 годині 30 хвилин. Розпочнемо із заяви від фракції БПП і «Народного фронту». І потім ті народні депутати, які хочуть долучитися до виступу в рубриці «Різне», зможуть це зробити.

Дякую. О 12:30 я прошу всіх колег повертатися до сесійної зали.

(Після перерви)

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, продовжуємо нашу роботу. Є заява від двох фракцій на перерву, яку просять замінити на виступ. Прошу до слова народного депутата Тараса Кременя. Після того ми перейдемо до виступів з різних питань.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт». Я щойно повернувся із зустрічі із кращими педагогічними працівниками загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів, які сьогодні урочисто о 15 годині отримуватимуть з рук Голови Верховної Ради України Андрія Парубія премії за вагомий внесок у розвиток української освіти.

І вони поставили різні запитання, які стосуються і соціального захисту, і питання житла, і оплати праці, і, зрозуміло, тих проблемних речей, які, на превеликий жаль, не змінюються.

Тому я насамперед хочу подякувати нашим колегам за те, що ми стільки уваги приділяємо реформам освіти, допомагаємо тим, хто представляє цю галузь у розвитку, у головних українських реформах. І головне, що ми йдемо системними кроками до оновлення української законодавчої бази.

Хочу сказати, що парламент вже цього тижня прийняв Закон «Про фахову передвищу освіту». І це, звичайно, величезний прорив для розвитку українських коледжів і технікумів, які в контексті українських освітніх реформ повинні зажити нового життя. І я щиро вірю, що із появою такої ланки, яка прийшла на заміну ВНЗ I-II рівня акредитації, ми зможемо подбати і про гідну оплату праці.

Але на чому я хотів би зупинитися? Ми разом із колегами прийняли в першому читанні проект Закону «Про повну загальну середню освіту», і я як голова підкомітету очолюю зараз робочу групу з підготовки цього законопроекту до другого читання і прийняття його в цілому. Я щиро вірю, що ми встигнемо в каденції Верховної Ради України восьмого скликання його підтримати.

Хочу зупинитися на тих проблемних питаннях, які я бачу наскрізними принаймні у системі взаємодії органів управління освітою та місцевої влади.

По-перше, незважаючи навіть на те, що ми провели парламентські слухання щодо розвитку людського капіталу, дуже повільно місцева влада реагує на запити закладів освіти місцевого рівня. Дуже мізерними і смішними мені видаються заробітні плати вихователів дошкільних навчальних закладів і закладів позашкільної освіти. І хоча є гранична вилка доплат за престижність педагогічної праці від 5 до 30 відсотків, ця норма, як ви розумієте, реалізована тільки по мінімуму.

По-друге, у нас не сформовані обсяги регіонального замовлення для наших університетів. І це велика трагедія і біда.

І по-третє, ми як комітети незадоволені тим, що чисельність випускників наших університетів, на превеликий жаль, скорочується, а кількість нових робочих місць в Україні зменшується.

Тому я щиро сподіваюся, що парламент ще цього скликання підтримає законопроект «Про повну загальну середню освіту». Ми переглянемо обсяги фінансування української освіти і все-таки підставимо плече усім освітянам, які працюють на імідж освіти, працюють на її авторитет, які працюють на українське майбутнє.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Переходимо до виступів в «Різному». Прошу провести запис. Пам'ятаєте, кожен тільки свою кнопку тисне.

Запрошую до слова народного депутата Олену Сотник.

СОТНИК О.С. Дякую, пані головуюча.

Я хочу зараз витратити ці 3 хвилини і можливість все-таки виступити з трибуни для того, щоб закликати нашого Президента до нового формату міжнародних дій, перемовин і взагалі позиціонування України.

Ми бачили, що Зеленський був з візитом у Брюсселі. Абсолютно підтримую цей сигнал європейської інтеграції і євроатлантичної інтеграції. Було порушено важливі питання, в тому числі безпосередньо під час зустрічей і з головою Європейської комісії, і також з керівником НАТО. Але я хотіла б сказати, що на сьогодні все одно питання миру і захисту українських інтересів є ключовим.

Яким чином Президент збирається принести мир на землі України досі є незрозумілим. Так званий Мінський формат зараз реанімують, а карта України в Мінському форматі є прикритою, прихованою, в принципі, як це колись було і за Петра Олексійовича Порошенка. Я закликаю пана Зеленського все-таки змінити в цьому плані тактику і максимально радитися з суспільством з приводу можливих дій і можливих перемовин.

Також я хочу аргументувати питання неможливості вести прямі перемовини з представниками ОРДЛО з однієї простої причини. З нашого міжнародного досвіду бачимо, що фактично всі союзники Росії говорили в один голос, що в Україні немає війни, немає Росії-агресора, а є виключно внутрішній конфлікт. Так от, перемовини безпосередньо з ОРДЛО – це якраз легітимізація цієї думки. Ми не можемо цього допустити. І Зеленський, навпаки, має наполягати на перезавантаженні Нормандського формату, говорити з Великою Британією, говорити з Трампом, із Сполученими Штатами Америки, говорити з Польщею щодо участі на найвищому рівні в Нормандському форматі і переведення всіх цих перемовин з абсолютно нелегітимного на сьогодні Мінська на офіційну платформу Нормандського формату. У нас є Будапештський меморандум, у нас є новообраний Президент, у нас є запрошення від Президента Трампа, яке безпрецедентне з точки зору швидкості. Це означає, що у Зеленського з'являється унікальний шанс перезавантажити Нормандський формат і не здати інтереси України, а навпаки, посилити її на зовнішній арені.

Я дуже сподіваюся, що він цим шансом скористається і не дасть можливості, навпаки, Росії зараз скористатися політичною турбулентністю, перезавантаженням парламенту, не допустить можливості здати інтереси України, в першу чергу суверенітету України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Дерев'янка.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 87, Івано-Франківська область, політична партія «Воля»). Шановні колеги! Шановна головуюча! Дорогі українці! Партія «Воля», виборчий округ № 87. Негода продовжує панувати в Україні на Західній Україні: в Івано-Франківській області, Львівській області, Закарпатській. Учора, зокрема, було підтоплено додатково ще 39 житлових будинків і більше 170 домогосподарств у 15 населених пунктах на території Косівського, Коломийського, Снятинського, Городенківського, Тлумацького районів.

У минулу п'ятницю я виступав з цієї високої трибуни, звертаючись до уряду, до Гройсмана стосовно того, що ще місяць тому, на початку травня, зливи і повені зруйнували велику кількість мостів, доріг і створили величезну проблему для більше як 5 тисяч домогосподарств. Це стосується Надвірнянського, Богородчанського району. Ви знаєте, що загинуло двоє людей: одна людина – в Івано-Франківській області, друга людина – в Закарпатській області. А в Калуському районі також померла жінка тільки тому, що швидка не змогла вчасно доїхати через те, що була зруйнована дорога і зруйнований переїзд.

Тому ми сьогодні говоримо про те, що минуло більше як місяць, а реакції уряду ніякої немає. Найбільше постраждали внаслідок стихії селища: Битків, Гвізд, Молодків, Пнів, Пасічна Надвірнянського району. І громади цих населених пунктів звертаються до уряду, до Гройсмана, до Зубка, до міністра Кубіва, закликають почати реально щось робити.

Селища Солотвино, Монастирчани, Старі Богородчани, Маркова, Саджава, Жураки, Дзвиняч, Глибоке, Росільна, Старуня, Бабче, Хмелівка, Глибівка Богородчанського району.

Зокрема, хочу вам сказати, що продовжується експлуатація аварійного мосту, де менш як одна смуга залишилася, який з'єднує село Пнів і селище Битків. Це означає, що люди ризикують своїм життям, переїжджаючи через аварійний міст, в тому числі і лікарі швидкої допомоги, і ті автобуси, які людей возять, а до цього часу немає жодної реакції.

Увесь резервний фонд Івано-Франківської області – 5 мільйонів гривень. Водночас уряд каже, що це є стихія регіонального рівня, хоча за всіма нормативними документами і законодавчими документами ця стихія досягла вже того масштабу, коли має всі ознаки державного рівня. Це означає, що область потребує більш як 100 мільйонів гривень для того, щоб почати ліквідувати наслідки стихії. А до цього часу вже більше як місяць минув, а уряд нічого не робить.

Я ще раз звертаюся до пана Кубіва, до пана Зубка, до Прем'єр-міністра Гройсмана, закликаю негайно почати виконувати свої прямі обов'язки. Івано-Франківська обласна державна адміністрація надала всі необхідні документи. Прошу виділити з державного резервного фонду необхідну суму і почати рятувати людей, повністю відремонтувати мости і відновити проїжджу частину, щоб люди могли нормально жити, щоб забезпечити функціонування всього необхідного. І це є зараз найбільша...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Заружко.

ЗАРУЖКО В.Л., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Фракція Радикальної партії Олега Ляшка. Шановні колеги! Шановні громадяни України! 5 червня цього року святкувався Всесвітній день охорони навколишнього середовища. На жаль, не було приділено багато уваги саме якимось конкретним діям, більше святкували на словах. Але Україна нині потребує вже конкретних дій, бо стан навколишнього середовища, на жаль, погіршується кожного дня.

Ми бачимо забруднення навколишнього середовища. Ми бачимо абсолютну відсутність державної екологічної політики.

Саме тому фракція Радикальної партії запропонувала зміни до екологічного податку (законопроекти [№ 10146](#), [№ 10147](#)), які нададуть можливість докорінно реформувати екологічний податок і зробити так, щоб він став дієвим механізмом і щоб з його допомогою відбулося нарешті покращання стану навколишнього середовища України.

Ще ми говоримо і про те, що є загальна світова тенденція до зростання забруднення. І вивчаючи провідний досвід європейських країн, Сполучених Штатів, ми бачимо вторинне використання забруднювачів десь у будівництві, у будівництві доріг. На жаль, в Україні така практика зовсім відсутня.

Тому ми пропонуємо комплексно підійти до того, щоб вирішувати ці проблеми, щоб не тільки реформувати екологічний податок, а щоб створити також і податкові стимули для підприємств, щоб вони вкладали гроші в екомодернізацію. Треба забезпечити прозорість цього екоподатку і цільове використання, бо, на жаль, на сьогодні екоподаток розпорошується в державному бюджеті і ці гроші взагалі не спрямовуються на покращання навколишнього середовища. Тому перше – реформування; друге – стимулювання екомодернізації підприємств; третє, дуже важливе, – підтримка вторинного використання відходів як вторинної сировини.

Існують такі практики. Пропонуємо вивчати, пропонуємо використовувати, бо тільки таким чином ми зможемо домогтися, щоб в Україні почалися якісь конкретні дії на рівні держави для покращення життя людей. Щоб не було величезної кількості хвороб, щоб люди були впевнені в майбутньому своїх дітей, щоб не було онкологічних захворювань в такій кількості, серцево-судинних, держава має подбати про кожного громадянина. Нагадаю, що в Конституції України записано (і наша команда взагалі каже, що треба виконувати в першу чергу те, що прописано в Конституції): найвищою цінністю для держави є здоров'я та життя громадян України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

І запрошую до слова народного депутата Галасюка. Регламент – 6 хвилин.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні українці, новий Президент отримав величезний аванс довіри від суспільства. Заради чого? Заради того, щоб змінити провальну політику Порошенка і його посіпак, щоб змінити кадрову політику, щоб змінити якість державного управління.

Що ми бачимо натомість? Ми бачимо незаконне, всупереч законам України, здоровому глузду, призначення на посади людей Януковича, Азарова і того ж Порошенка. Абсолютно старі кадри, які призначаються сьогодні Президентом Зеленським всупереч його обіцянкам. Ба більше, він продовжує політику президента Порошенка. Це стосується і провальних Мінських угод, які він відстоює, і провальної економічної політики, яка зробила мільйони українців вимушеними емігрантами. Це є абсолютно неприпустимим.

Олег Ляшко і команда Радикальної партії пропонують альтернативу цій провальній політиці.

Перше. Відновлення промисловості замість сировинного експорту. Ви подивіться, що відбувається: Україна по всьому світу продає сировину, виїжджають талановиті люди, які не знаходять роботи, натомість країна бере іноземні кредити, купує іноземні товари. Це шлях до бідності, це шлях до залежності.

Які ми бачимо кроки нового Президента Зеленського для того, щоб змінити цю ситуацію? Жодних! Хіба він порушив під час свого першого іноземного візиту до Брюсселя питання перегляду торгівельної частини угоди з Європейським Союзом, для того щоб українські фермери, українські виробники могли продавати на мільярди доларів більше своєї товарної продукції, а не сировини до Євросоюзу? Ні, він цього не зробив.

Друге питання. Стратегічно важливим для країни (і на цьому наполягає команда Радикальної партії Олега Ляшка) є заміна державних боргів і кредитів МВФ на здорові інвестиційні ресурси, на кошти приватних інвесторів, бо кредити МВФ не можуть бути спрямовані на розвиток, тоді як приватні інвестиції – це створення нових виробництв, створення нових робочих місць і підняття зарплат і пенсій українців.

Хіба робить щось Президент Зеленський у цьому напрямі? Не робить. Він жодного разу не порушив питання перегляду меморандуму з Міжнародним валютним фондом, хоча підпис Президента України стоїть під цим документом. І в Президента є можливості і повноваження, щоб переглянути меморандум з Міжнародним валютним фондом, виключити звідти абсолютно штучну формулу ціноутворення на газ, формулу завищення комунальних тарифів, які люди вже просто не можуть оплачувати.

Президент може і зобов'язаний це зробити згідно із Конституцією. Адже згідно із статтею 1 Конституції Україна є не лише суверенною, демократичною державою, а є також соціальною державою. І тому гарант Конституції має стояти на сторожі інтересів українських громадян. Потрібен перегляд меморандуму з Міжнародним валютним фондом, як наполягає Олег Ляшко, щоб зняти ті бар'єри для розвитку, які закладені в ньому абсолютно штучно попередньою владою. І якщо Президент Зеленський цього не робить, то це означає одне: він продовжує провальну політику Президента Порошенка. Тобто вони просто міняються місцями, імітують зміни, а насправді продовжують ту саму стару політику.

Україні потрібен тотальний аудит і перегляд всіх міжнародних угод на предмет їх відповідності національним інтересам України і економічним інтересам українців. Всі угоди, які не створюють, а знищують робочі місця в Україні, мають бути переглянуті або скасовані, бо функція влади, функція Президента як гаранта Конституції – дбати про те, щоб в Україну надходили інвестиції, щоб в Україні створювалися робочі місця, а не за кордоном, щоб люди заробляли не в еміграції, а на виробництві, чесно працюючи у власній країні. Люди повинні мати таку можливість, яка передбачена Конституцією. У цьому полягає роль Президента. Наразі він цього не робить, ми не бачимо цих дій.

Наступний пріоритет, на якому наполягає команда Радикальної партії, – це економіка високих заробітних плат і соціальних стандартів замість затування пасків населення під диктовку Міжнародного валютного фонду. Це є основою економіки.

Якщо ви подивитеся, скільки становить заробітна платня в собівартості європейської продукції, побачите, що це понад 30 відсотків. А в Україні цей показник – 10 відсотків! Тобто заробітна плата

в Україні є найнижчою в Європі, несправедливо заниженою. Ціни на газ підвищили до європейських, ціни на всі товари підвищили до європейських, ліки вдвічі або навіть втричі дорожчі за європейські! А заробітна платня найнижча.

Команда Олега Ляшка наполягає на протилежній політиці – політиці високих заробітних плат, гідних соціальних стандартів. І це можливо зробити за рахунок розвитку власної промисловості. Саме тому ми внесли в парламент Промисловий пакет реформ і Антикризовий план розвитку української економіки, які дадуть можливість здешевити кредити, забезпечити українське виробництво новими замовленнями і створити в Україні сотні тисяч і мільйони нових робочих місць. Ось якою є проукраїнська політика, яку має виконувати і Верховна Рада, і Президент України, і уряд – всі без винятку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Силантьєва.

СИЛАНТЬЄВ Д.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Фракція Радикальної партії Олега Ляшка. Шановні друзі! Дорогі українці! Не так давно міжнародна спільнота відзначила Міжнародний день боротьби за права людей з інвалідністю. Я нагадаю нам всім, що в травні 1992 року люди з інвалідністю з 17 країн одночасно провели перший загальноєвропейський день боротьби проти дискримінації людей з інвалідністю та за їх права. Метою дня боротьби за права осіб з інвалідністю є сприяння більш глибокому розумінню проблем, пов'язаних з інвалідністю, мобілізація прав, підтримка гідності, високого рівня та якості життя таких осіб. І однією з основних складових цих чинників є працевлаштування людей з інвалідністю. Саме цей напрям є одним із ключових пріоритетів розвитку в Україні соціальної держави, він передбачає стимулювання ринку праці та трудової реабілітації людей з інвалідністю.

Варто відзначити, що на сьогодні в Україні проживає майже 2 мільйони 700 тисяч людей з інвалідністю, з них майже 80 відсотків – це люди працездатного віку. З цих людей працює приблизно тільки 13-15 відсотків. У реальності чисельність людей з інвалідністю

в Україні значно більша. На жаль, вони не можуть поїхати на заробітки, як це зробили мільйони українців. Але ж ми розуміємо, що це не вихід із ситуації.

Тому на сьогодні без посилення відповідальності держави, без додаткових стимулів для бізнесу, а також контролю за невиконанням своїх зобов'язань забезпечити можливість працевлаштувати людей з інвалідністю неможливо.

Команда Радикальної партії Олега Ляшка зареєструвала законопроекти, які дають можливість розширити механізми та мотивацію підприємств, установ та організацій щодо створення робочих місць для осіб з інвалідністю в Україні. Перед тим як зареєструвати ці законопроекти, було проведено круглі столи, комітетські слухання і багато інших консультацій з представниками всеукраїнських громадських організацій, які представляють інтереси людей з інвалідністю. Також у цих заходах брали участь представники підприємств та представники державного сектору. Тобто до обговорення та підготовки цих законопроектів були залучено усіх можливих учасників процесу. І це дуже важливо, коли законопроект приймається саме для вирішення нагальної проблеми, а не просто для ініціативи, яка потім взагалі нічого суттєвого не змінюватиме, а то й навпаки, ми ще будемо витрачати час, щоб переробляти такі законопроекти. Також у законопроектах, які ініціювала Радикальна партія, спрямованих на підтримку осіб з інвалідністю, ми врахували міжнародний досвід, який уже показав позитивні результати в інших країнах. І ми адаптували його для України. Це дуже важливо.

Тож, шановні колеги народні депутати, будь ласка, підтримайте людей з інвалідністю.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 10 секунд. Все? Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Головка.

ГОЛОВКО М.Й., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 164, Тернопільська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», Тернопільщина, виборчий округ № 164. До мене звернулися мої виборці з Кременецького району, а саме працівники Кременецької районної

лікарні. Влада їм заборгувала – вже декілька місяців не виплачує заробітну плату. Тобто люди з вищою освітою, люди, які важко працюють, нині не мають змоги забезпечити свої сім'ї, своїх дітей, не мають змоги оплачувати комунальні послуги. Вони залишилися практично напризволяще, бо і місцева влада, і влада на рівні області, і на рівні Києва просто ігнорує і не виконує покладені на неї функції. Це провальна реформа в медицині, це, звісно ж, некомпетентність Міністерства охорони здоров'я.

І так не тільки в Міністерстві охорони здоров'я, а ми говоримо і про інші галузі. Така сама ситуація в автодорі в Тернопільській області, де заблоковано абсолютно всі рахунки, люди залишилися без заробітних плат, місяцями не отримують заробітну плату, зупинені всі тендери, всі роботи. Це провальна реформа і робота не тільки місцевого автодору, а й в цілому в Україні. Це і поляк Новак, який погруз в корупції, який є некомпетентний, який знущається тут практично з України, бо більшість часу перебуває в Польщі чи за кордоном, завалив усю роботу і службу. І такою є тотальна політика уряду Гройсмана: в яку галузь не плюнеш, в яку галузь не подивишся – ні компетенції, ні відповідальності. Натомість є хаос, безлад, корупція і бардак.

Тому, звісно ж, наша політика була одна – це негайна відставка уряду Гройсмана, який завалив свою роботу, який затягує Україну в боргове рабство, який збільшує чергові кредити і запозичення для нашої держави. Сукупний борг української держави зріс уже до 2,2 трильйона з 1,6 за час правління уряду Гройсмана. Зросло й обслуговування цього боргу. Україна витрачає 420 мільярдів у рік, тільки обслуговування – це відсотки і таке інше. Тобто ми повністю залежні, в кредитній кабалі, яка закриває перспективу розвитку нашої країни.

На сьогодні населення заборгувало за комунальні послуги майже 80 мільярдів, і ця сума зростає. Борг із заробітної плати на сьогодні становить 2,5 мільярда гривень. Куди дивиться уряд Гройсмана?

Тому ми голосували, звісно ж, за відставку, бо це найгірший уряд в історії України, який можливо, і уряд Азарова вже переплюнув.

Ми розуміємо, що за такого керівництва країна не має перспектив. Вони не хочуть розглядати наші свободівські законопроекти, які пропонують вирішити, де взяти кошти. Ми вимагаємо повернути їх з офшорів, потрусити олігархів, змусити тут їх платити податки, а не вивозити гроші за кордон! Тому ніхто не хоче ставити наш анти-олігархічний пакет законопроектів на голосування. На сьогодні Рада

не готова його голосувати. А що він каже? Мова йде про те, що основна мета – це виведення економіки з тіні, що необхідно змусити тут платити податки, тут створювати робочі місця, щоб українці не виїжджали на заробітки. Але чинна влада і уряд Гройсмана не хочуть цього робити.

Тому, звісно, ми вимагаємо, щоб на сьогодні відбулося тотальне перезавантаження. Всі ці корупціонери мають піти у відставку. Вони мають бути притягнуті до відповідальності. Ми розуміємо, що нині правоохоронна система не здатна цього зробити, а тому очікуємо на швидші зміни, тотальне перезавантаження влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Запрошую до слова народного депутата Арешонкова.

АРЕШОНКОВ В.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 64, Житомирщина. Шановні колеги, шановні глядачі! Сьогодні вже декілька разів мої колеги народні депутати порушували тему підвищення соціального статусу працівників системи освіти і науки, працівників системи охорони здоров'я. Тобто мова йде про те, що, дійсно, вихователі дошкільних закладів, учителі загальноосвітніх шкіл, працівники системи вищих навчальних закладів нині виконують надзвичайно важливу не тільки сімейну, а й державницьку роботу. Тому потрібно не вигадувати зараз приводи для того, щоб відмінити реформу, як заявляють окремі політичні партії. Кажуть: «Ми прийдемо – ми відмінимо реформу освіти». Та не треба цього робити. Освіту обов'язково треба виводити на сучасний рівень. Але складова, яка стосується гідної заробітної плати працівників, має бути на першому плані.

Отже, я закликаю всіх сконцентруватися на цьому. Адже не секрет, що на сьогодні, наприклад, під час реформування закладів охорони здоров'я працівники найнижчої ланки – фельдшери, медсестри, особливо які працюють у сільській місцевості, дійсно, залишились з надзвичайно низькою заробітною платою. Треба терміново звернути на це увагу.

Наступна тема. Ми відзначали Міжнародний день захисту дітей. І є кричущі випадки: на Житомирщині, ви знаєте, коли батьки вчинили таке із своєю дитиною, і аналогічні факти на сьогодні ми можемо навести по кожній області. За такої системи захисту прав дітей, системи роботи тих державних закладів, органів місцевого самоврядування, установ, які працюють з дітьми, працюють з ризовими сім'ями, потрібно терміново переглянути і посилити державну політику в цьому плані. Багато дітей залишається напризволяще, тому й виникають ось такі дикі випадки.

І нарешті, міністр внутрішніх справ Аваков нещодавно звітував про те, як корисно попрацювала система під час виборчої кампанії, виявляючи факти корупції, підкупу виборців і таке інше. Ми схвалюємо такі дії, але я хочу підкреслити, що зараз розпочалась парламентська виборча кампанія і ми маємо такі приклади підкупу виборців у виборчих округах. Тому, будь ласка, шановні правоохоронці, законодавство не перестало працювати, активізуйте роботу в цьому напрямі. Адже на сьогодні маємо приклади: у виборчому окрузі № 64 ходять невідомі люди по хатах, по селах, записують паспортні дані виборців, обіцяють якісь матеріальні преференції за те, що вони голосуватимуть за конкретних кандидатів. Прошу активізувати роботу в цьому напрямі, щоб усе відбувалося згідно із законом.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Спориша.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Вінниччина, виборчий округ № 15. Звичайно, за півтора місяця, а може навіть і менше ніж за півтора, йдемо на наступні вибори. І виступаючи з цієї трибуни, я скажу, що ми повинні все-таки дати оцінку цій Верховній Раді, яка ці чотири з половиною роки працювала. Ми звикли завжди критикувати і, можливо, це справедливо. Проте, якщо ми побачимо аналіз роботи Верховної Ради і порівняємо з усіма скликаннями Верховної Ради, які працювали до цього часу, звичайно, це скликання Верховної Ради матиме великі плюси. І хоч би що хтось казав і хоч би як ми критикували, все-таки ця Верховна Рада працювала і працює.

Я сьогодні хочу сказати з цієї трибуни, що якраз тепер відбувається суд в Гаазі над Росією. І дуже хотілося б усе-таки, щоб на сьогодні ми надали цьому значення, щоб надали цьому значення наше телебачення і інші ЗМІ. Чому? Бо я думаю, що має бути справедливість, Росія і Путін мають бути покарані. Я розумію прекрасно, що вони не виконують рішення суду ніякого – ні свого, ні міжнародного. Але водночас хоча би політично ми повинні бачити, що все-таки Росія на сьогодні є ворог. І на це ми повинні нашу увагу звертати.

Головне, щоб не наступали на одні й ті самі граблі і не одержували негатив. Ось саме тому я сьогодні підтримую і Олега Ляшка, бо він дає все-таки правильні рекомендації новій владі, як треба працювати. Правильні. Це не похвала йому. Але я хочу нагадати, що позавчора було три вбитих наших вояки, два вбитих сьогодні... То скажіть, як іще потрібно насититися, щоб припинити цю війну? А скільки поранених! І це правда, що ми не повинні йти на перемовини з ОРДЛО, бо тут є Росія. І нова контактна група, знов-таки із старим Кучмою, каже, щоб наші вояки не давали відповіді. Так це скільки ще буде вбитих? Я думаю, що ми повинні це також зауважити і зробити якийсь висновок із цього.

Звичайно, через місяць вибори. Як кажуть, не єдиною гречкою ми повинні засівати свої округи. Я працював мажоритарником і працюю, і жодного разу (і це скаже кожен мій виборець з округу, на якому я працюю) мені не довелося дати жодного рубля хабаря. Так правильно, і так повинні працювати ми надалі.

Я знаю, що наш парламент згодом, за якихось 5-10 років, дійде до цього...

ГОЛОВУЮЧА. 10 секунд.

СПОРИШ І.Д. Дасть Бог, будуть відкриті виборчі списки – і ми тоді побачимо, що все-таки на цьому ми повинні зосередити свою увагу, щоб була справедливість у таких питаннях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Вовка.

ВОВК В.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні українці! Минулі тижні означили дві протилежні зовнішньополітичні перспективи для України.

Усі ми прагнемо мирного життя. Однак до миру є дві дороги – поразки і перемоги. Яку дорогу обере Президент Зеленський? Уже перші кроки викликали серйозну тривогу. Це і відсутність згадки про російську агресію в інавгураційній промові, і зондаж суспільства щодо референдуму про дружбу з Росією, і обговорення з міністрами закордонних справ Німеччини і Франції питання, як оживити політичний труп Мінського процесу. Нарешті, це обіцянка Зеленського у Брюсселі виконувати нав'язані Путіним його попереднику Порошенку Мінські угоди, мета яких – впихнути в Україну ракову пухлину особливого статусу контролюваного Москвою Донбасу, амністія бойовиків і навіть легалізація їх ватажків як депутатів тут, в українському парламенті. Однак Зеленський не просто продовжує слабку політику Порошенка, де Україна є приниженим прохачем. Він іде дорогою поразки. І ось, відновлений ним Кучма вже заявляє в Мінську про заборону нашим військовим стріляти у відповідь, чим зраджує наших воїнів на фронті. А сам Зеленський пропонує звільнити міністрів оборони і закордонних справ та Голову Служби безпеки без подання нових кандидатур на ці визначальні державні посади. Залишити ці структури у воюючій країні без керівників – це нести хаос в армію, спецслужбу і дипломатію.

Радикальна партія Олега Ляшка заявляє, що Президент Зеленський став на дорогу, що веде не до справедливого миру, а до капітуляції, поразки і проросійського реваншу в Україні. Альтернатива цьому шляху, безумовно, є – ставати сильними і йти до перемоги, політико-дипломатичної і військової. То ж минулий тиждень приніс і чудову новину: нарешті нас почули, і США можуть надати Україні статус головного військово-політичного союзника на період до вступу в НАТО. Це матиме надзвичайне значення для припинення російської агресії проти України.

А скільки разів опоненти казали нам, що це нереально. Ще в 2017 році за ініціативи Олега Ляшка Верховна Рада ухвалила історичне звернення до Конгресу США щодо безпекових гарантій

з пропозицією надати Україні статус головного союзника поза НАТО та укласти двосторонню оборонну угоду. Саме це стане практичною реалізацією гарантій за Будапештським меморандумом, наданих в обмін на наше ядерне роззброєння. Після рішення Конгресу статус надається за результатами двосторонніх переговорів. Важливо, щоб Президент Зеленський не змарнував цієї історичної нагоди. На терезах – доля України і кожного українця.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Борислава Березу.

БЕРЕЗА Б.Ю. Щодня у ЗМІ з'являється інформація про те, що в Києві десь щось украли – то прихопили шматок землі, то розікрали гроші. І жодного разу ми не чуємо, щоб за це когось покарали, хіба що звільнять або переведуть на іншу роботу.

Ось я читаю новини. У грудні з'явилася інформація, що на ремонті парку по проспекту Ватутіна вкрали 25 мільйонів. Деснянська прокуратура отримала доступ до матеріалів і з'ясувала, що вкрали ще 20 мільйонів. Виявилось, що взагалі ніяких ремонтів, відновлювальних робіт не було проведено, 45 мільйонів гривень просто вкрали.

Тепер з'ясовується, що новий пішохідно-велосипедний міст (непоганий, цікавий міст) коштував Києву більше 400 мільйонів гривень. Ну, хто не знає, винищувач F-16 коштує дешевше. Що потрібно державі більше: F-16 чи міст? Маю великі сумніви, що F-16 програв би.

Дивимося далі. У 2016 році побудована велодоріжка з Троєщини на Хрещатик. Виявилось, що ця велодоріжка має виключно номінальне значення: десь вона втикається в мафи, десь узагалі зникає, але гроші «розпиляні». Ще тоді я звернувся до Київської міської державної адміністрації, щоб отримати кошторис будівництва цього об'єкта. Вже три роки ми переписуємося з КМДА, вони не можуть знайти і надати мені цю інформацію.

Площа Анкари на Троєщині. Вчора з'явилася інформація, що на її озелененні вкрали 200 тисяч гривень. Вони крадуть на всьому – тисячі, мільйони, мільярди!

У грудні 2018 року на озеленення Троєщини було виділено більше 400 мільйонів гривень. У грудні – на озеленення, на траву! Озеленення одного квадратного метра Троєщини у грудні коштувало місту 22 тисячі гривень! Я вибачаюся, хтось може зрозуміти при здоровому глузді, що це таке? Ми розуміємо, що це теж вкрали.

Я розумію, тоді була злочинна влада, тепер влада змінилася. Отож я хочу звернутися до Генерального прокурора України (це офіційне депутатське звернення) з проханням розслідувати всі справи, зокрема щодо озеленення міста Києва, де крадуть мільйони і мільярди гривень киян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу оформити виступ народного депутата як депутатське звернення.

Запрошую до слова народного депутата Кошелєву.

КОШЕЛЄВА А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Шановна головуєча! Шановні українські колеги народні депутати! З лінії фронту продовжують надходити тривожні сигнали. Гинуть мужні співвітчизники, які оберігають наш спокій. Боляче, бо це кращі сини і дочки нації.

До мене звернулися внутрішньо переміщені особи, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції. Герої та члени їх сімей просять допомогти їм у вирішенні вкрай важливого соціального питання – забезпечення житлом. На теперішній час по всій Україні на обліку перебуває близько 2 тисяч родин внутрішньо переміщених учасників АТО, які потребують забезпечення житлом. Урядом було затверджено постанову про надання відповідних субвенцій з державного бюджету. Але згідно з наявною інформацією, для реалізації положення зазначеної постанови необхідно додаткове фінансування у розмірі 1,5 мільярда гривень.

Звертаю увагу, що внутрішньо переміщені учасники АТО з Луганської і Донецької областей та Автономної Республіки Крим є справжніми патріотами, які одні з перших стали на захист територіальної цілісності та державного суверенітету України, через що були змушені покинути свої домівки та своїх рідних.

Ганебною є ситуація, за якої учасники АТО та члени їх сімей з метою забезпечення своїх законних прав з боку держави змушені виходити на всеукраїнську акцію протесту під будівлю уряду. Я звернулась до Кабінету Міністрів України з вимогою вжити всіх можливих заходів, в тому числі ініціювати зміни до державного бюджету на 2019 рік для належного забезпечення учасників АТО житлом. Вимагаю, щоб Міністерство у справах ветеранів спільно з Мінсоцполітики, Мінфіном та Мінекономрозвитку невідкладно розглянули моє депутатське звернення і це питання було вирішено найближчим часом.

Неприпустимо, щоб кошти профільного міністерства на зазначені цілі використовувалися неефективно, а кошти бюджетів органів місцевого самоврядування лежали вантажем на рахунках, тоді як наші громадяни не можуть знайти собі домівку.

Ми з колегами з Радикальної партії на чолі з лідером Олегом Ляшком завжди будемо боротися за те, щоб наша держава працювала і дбала про тих, для кого є священним обов'язком захист суверенітету та територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Ілленка.

ІЛЛЕНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Київ. Шановні українці! Шановні кияни! Я хотів би сьогодні порушити з цієї трибуни питання, щодо якого я неодноразово скеровував депутатські звернення і запити, звертався до різних чиновників, але ця проблема не тільки не вирішується, а ще й поглиблюється. Це ситуація довкола станції метро «Лісова» у місті Києві, яка є найбільш завантаженою станцією Київського метрополітену за кількістю пасажирів. Щодня десятки тисяч киян і гостей нашого міста проходять цією станцією метро. І хто живе на Лісовому масиві, на Троєщині або просто буває на цій станції, той знає, що там відбувається. Там, на жаль, ситуація доведена просто до цілковитого безладу. Це триває вже

роками. І це вже геть дістало людей. На превеликий жаль, відповідні служби, відповідні підрозділи міської влади ніяк на це не реагують. Тому я хотів би, щоб ці чиновники пройшлися біля цієї станції метро, там, де є прохід повз оцей шанхай, який там знаходиться, де у найвужчому місці він вужчий, ніж ця трибуна. Там зранку, де люди йдуть на метро, їдучи на роботу і на навчання, утворюється величезна пробка з людей, бо там неможливо пройти. І я вже мовчу про те, що там повністю розбиті тротуари і просто ями під ногами.

Водночас там зараз починається будівництво, просто біля метро. Уже поставлено паркан, уже почалися будівельні роботи. Не було проведено ніяких громадських обговорень, ніхто не запитав киян, мешканців Лісового масиву, як вони бачать, що б вони хотіли. Тому, безумовно, зараз там знаходиться шанхай... Я в негативному сенсі вживаю це слово, але в жодному разі не хочу образити місто Шанхай, та ви розумієте, про що я кажу.

Ситуацію, безумовно, треба змінювати, але треба все-таки з людьми теж проводити відповідні роботи і дискусії, тому що там є парк Кіото, є загроза, що можуть бути вирубані дерева. І це все треба робити лише спільно з громадою, а не просто ставити людей перед фактом. І треба наводити нарешті там порядок, бо просто в людей немає можливості надалі це терпіти. Це вже вийшло за всі межі, це триває роками, а зараз ще й будівництво посилює там соціальну напругу. І люди просто не розуміють, як надалі функціонуватиме станція метро. Крім того, це місце прив'язане до інших видів громадського транспорту: там розворот тролейбусів, автобусні зупинки. Як усе це функціонуватиме, незрозуміло.

Тому я продовжую закликати міську владу почати працювати і вирішувати ці питання, зробити життя людей комфортнішим, щоб вони могли спокійно і нормально користуватися транспортом, бо зараз це фактично неможливо, створені просто нестерпні умови.

Тому ми будемо надалі працювати над вирішенням цих проблем і закликаємо нарешті чиновників і міську владу почати вирішувати ці проблеми.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

І запрошую до слова народного депутата Шурму.

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Шановні громадяни України, чи ви звернули увагу на те, як ми всі разом – і ви, мешканці своїх міст, сіл, і ми, посадовці, депутати – стали менш чутливими до людського горя?

Понад 100 тисяч захворювань на кір – безпрецедентний випадок у світовій системі охорони здоров'я, майже півсотні померло. Що ж, померли – то й померли. Зовсім недавно померли новонароджені діти в Рівненській області. Зовсім недавно, до речі, хотіли зробити щеплення цілком здоровій двомісячній дитині, вона теж померла. Ботулізм, який був викорінений у цілому світі – понад сотня випадків, десятки померлих. Що ж, померли – то й померли. А скільки смертей почали нас оточувати у повсякденному житті?

Напередодні травня я хотів з цієї трибуни порушити проблему смерті, яка нині стала беззаперечним атрибутом не тільки на сході, на кордоні, де відбувається збройне протистояння, але і в цивільному житті. Тоді мені вимкнули мікрофон, сьогодні я хочу продовжити. Чому сьогодні смерть стала беззаперечним атрибутом нашого цивільного життя? Чому ми стали такі лояльні і терпимі до проявів смерті? Ви ж подивіться: зовсім недавно двоє поліцейських в стані алкогольного сп'яніння, бавлячись зі зброєю, практично позбавили життя хлопчика. Чим це обернулося? Дводенні виступи – і на тому кінець!

А пам'ятаєте Гандзюк? Пам'ятаєте поліцейських, яких в Дніпрі пристрелили? А пам'ятаєте ще багато смертей і серед правоохоронців, і серед цивільного населення? І до чого це призводить? До піару. У тому залі знаходяться циніки, які за ніч виготовляють футболки, виходять сюди з портретами загиблих людей і починають апелювати до влади.

Чому це відбулося? А тому що протягом останніх п'яти років у нас постійні повідомлення: на фронті загинуло троє людей; на фронті загинуло двоє людей; у цивільному житті від перестрілки загинули люди. І ми звикли до смерті як отакої.

Я звертаюся до людей, які нині при владі, яку довірили їм три чверті виборців: ви повинні зробити все, аби припинити війну, навіть якщо це призведе до вашої дострокової відставки. Війну в Україні має бути припинено, вона не може бути беззаперечним символом життя в нашій країні. Я закликаю всіх нас: припинімо війну!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олега Ляшка. Регламент – 6 хвилин.

ЛЯШКО О.В. Минулої доби на Донбасі знову загинуло двоє військовослужбовців, шестеро поранених, кілька травмованих.

Яку ми бачимо реакцію президентського офісу і Зеленського? Він заявляє про те, що Росія втратила контроль над бойовиками і що, мовляв, всі ці обстріли здійснюють самі бойовики. Так, це якраз та мантра, яку весь час розказує Кремль, про те, що російських військ на Донбасі немає, що там іде громадянська війна, що це начебто обурені шахтарі десь там у шахтах познаходили «Гради», зенітки, бронетранспортери і п'ятий рік воюють, розстрілюючи українських військовослужбовців.

У мене запитання до Зеленського: а чого чекати від нього надалі? Якщо він вважає, що Росія не контролює бойовиків, хоча навряд чи знайдеться хоч одна людина в світі, яка може в це повірити, то, очевидно, завтра буде його пропозиція – прямі переговори з бойовиками, без Кремля. Бо Кремль – це миротворець і ніякого відношення до окупації Донбасу не має і до військових дій, які тривають на Донбасі, не має.

А чого варта ініціатива Кучми на переговорах у Мінську про те, що наші військові не повинні стріляти тоді, коли їх розстрілюють, що наші військові не повинні оборонятися?

Я хочу нагадати, що саме Кучма здав ядерний потенціал України, підписавши пустий Будапештський меморандум. На сьогодні усі світові лідери соромляться визнавати свої зобов'язання перед Будапештським меморандумом. На сьогодні є фактично відмова захищатись військовим, відмова від того, щоб в Україні була сильна армія. Чим це не та сама задача зброї в обмін на пусті папірці і Мінські домовленості?

Зараз мій колега із партії кума Путіна виходить на цю трибуну і розказує, що нам треба мир. Так немає жодної людини в Україні, яка не хоче миру. Але який мир ви пропонуєте? Ви розказуєте, що ви йдете на вибори для того, щоб створити велику фракцію в новому парламенті і реалізовувати Мінські угоди.

Промосковські сили відкрито і послідовно відстоюють цей план капітуляції України, написаний в Москві у Кремлі. У цьому плані: особливий статус контрольованого Москвою Донбасу, амністія бойовиків, легалізація їх ватажків шляхом обрання депутатами Верховної Ради. Такий мир ви пропонуєте: кум Путіна в цьому парламенті і п'ята колона Москви?

Аналогічний план пропонує і Зеленський. І Медведчук, і Зеленський наполягають на реалізації антиукраїнських Мінських угод.

Тому я ще раз звертаюся до українців. Мої заяви про реальну загрозу московського реваншу не вигадка і не перебільшення. Реванш уже стукає в українські двері. Саме тому ми вийшли з коаліції в 2015 році, коли Порошенко намагався на виконання цих Мінських угод протягнути зміни до Конституції всупереч волі українського народу і парламенту. Саме тому за нашою ініціативою парламент прийняв звернення до Конгресу Сполучених Штатів щодо надання Україні статусу особливого союзника поза рамками НАТО і підписання прямої військової угоди між Україною і Сполученими Штатами.

Немає жодної людини в Україні, яка б не хотіла миру. Але те, що пропонують нам сьогодні промосковські сили разом із Зеленським, – це не мир, а капітуляція. Альтернатива, яку пропонує наша команда, – це виконання Будапештського меморандуму; це пряма військова угода і статус основного союзника Сполучених Штатів; це відновлення економіки, сильна армія, сильна дипломатія, сильна обороноздатність. Коли ти сильний, тебе поважають.

Якщо ти сильний, ти повернеш мир і повернеш території. Якщо ти слабкий, тебе принижують і ти програєш, ти капітулюєш. Ініціативи, які висуває Зеленський, – це референдум про дружбу з Росією. Ми не проти дружби з Росією. Нехай виведуть свої війська з Донбасу, з Криму, нехай покаються за тисячі вбитих українців. І тоді будемо дружити, коли звільнять нашу землю. А на сьогодні референдуми про дружбу з Росією на умовах Путіна – це не дружба з Росією, а це поразка і капітуляція України.

Або ініціатива Зеленського про референдум щодо вступу в НАТО. У Конституції України написано: курс на членство в НАТО. І Зеленський має не ревізувати Конституцію чи топтатись по ній, а як Президент – виконувати. Він клявся українському народу виконувати

Конституцію, хай для початку її прочитає. І в цій Конституції – курс в НАТО, без порад із Кремля.

Натомість ми пропонуємо провести інший референдум, якого потребує український народ. Це референдум про долю української землі. Порошенко хотів продати землю, але ми йому не дозволили. Зеленський хоче зробити те саме у новому парламенті: скасувати закон про мову, протягти зміни до Конституції, легалізувати план Кремля, розкол країни і продати землю. Земля належить українському народу. І ніхто немає права без дозволу, без відому українського народу торгувати землею, душею і Україною. Тому не дамо ні Зеленському, нікому...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Кишкаря.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Шановні колеги! Шановні українці! Дійсно, я втішений цією ультрапатріотичною риторикою. І правильні речі говоряться в цьому залі щодо тих чи тих тез у взаємовідносинах з ворогом, які є неприпустимими на сьогоднішньому етапі розвитку української історії.

Три короткі звернення. Перше – до Служби безпеки України, яка мусила б розслідувати бездіяльність Генеральної прокуратури щодо повернення розкрадених коштів «Укресімбанку». Таких справ декілька, я не буду уточнювати. Думаю, що панове зі Служби безпеки зможуть знайти, відшукати всі кримінальні справи, які відкриті, щодо розкрадання коштів в «Укресімбанку». А це понад 4 мільярди гривень лише по тих справах, які відомі мені, де «чорні» реєстратори виводили заставне майно і фактично унеможливили повернення взятих в «Укресімбанку» коштів.

А 4 мільярди – це ті квартири, про які згадувала пані Заружко, для ВПО, учасників бойових дій. Ось вам інструмент, розслідуйте ці кримінальні справи, повертайте 4 мільярди у державний бюджет. І тоді ми знайдемо можливість придбати квартири і для внутрішньо

переміщених осіб, і для учасників бойових дій, і для інших військово-службовців, які потребують поліпшення житлових умов.

Друге моє звернення стосується виборів, більшою мірою до парламенту. Ми багато говоримо про те, щоб урівняти права людей, у тому числі внутрішньо переміщених осіб, щодо виборчого права. Активне виборче право, звичайно, у людей залишається, а з пасивним важче, бо люди, які переїхали з Криму, позбавлені можливості, зокрема, голосувати за свого мажоритарного кандидата.

Моя пропозиція полягає в тому, щоб внести відповідні зміни до чинного виборчого законодавства і дозволити тим людям, де б вони не проживали, голосувати за своїх мажоритарних кандидатів, навіть якщо вони тимчасово проживають в місті Києві, Вінниці чи Львові.

Я думаю, що це буде справедливо по відношенню до тих людей, яких у нас понад 2 мільйони. Більшість із них уже втратили статус внутрішньо переміщених осіб, але місце реєстрації вони або ж не змінили, або ж захочуть повернути своє місце реєстрації задля того, щоби голосувати за донецького мажоритарника.

Останнє, третє. Я повторюю це звернення вже декілька разів до pana Кличка, воно стосується святкування 100-річчя вальдорфської педагогіки. Я як активний учасник ініціатив вальдорфських шкіл в Україні наполягаю на тому, що до 100-річчя вальдорфської педагогіки ми маємо створити всеукраїнський центр вальдорфської педагогіки, бо ця спільнота об'єднує понад 50 тисяч людей, яка тільки зростає. В Німеччині понад 25 відсотків шкіл мають...

ГОЛОВУЮЧА. 10 секунд.

КИШКАР П.М. Дякую, пані головуюча.

І така потреба буде зростати. У нас є університетське приміщення (університету Грінченка) на проспекті Павла Тичини, 17, яке зараз спеціально не використовується...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Ємця. Регламент – 6 хвилин.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). Місто Київ. Я свій виступ розділю на дві частини. У першій частині мова йтиме про нашу київську, печерську, хоча, мабуть, все-таки київську, а можливо, загальнодержавного масштабу проблему. Пов'язана вона з Дитячою клінічною лікарнею № 7, яка знаходиться на вулиці Підвисоцького. Унікальна лікарня з унікальним обладнанням, а головне – з унікальними спеціалістами, які мають знання, щоб виконувати операції найскладнішого ґатунку. Так от, у якійсь, мабуть, не самій розумній голові (це в кращому випадку, а гірше – в корумпованій) народилася ідея ліквідувати цю дитячу клінічну лікарню. Зараз нам вдалося скасувати відповідне рішення, яке розглядалося комісією Київської міської ради, проте, наскільки мені відомо, за інформацією, яка надходить з різних джерел, цю ідею не полишили. Тому вважайте мій виступ депутатським запитом до київської міської влади. Ми хочемо спільно з громадою міста Києва отримати «бумажку». Як казав професор Преображенський, остаточну «бумажку», де буде чітко написано, що з Дитячою клінічною лікарнею № 7 нічого не трапиться, що вона залишиться працювати в тому ж складі і єдине, що може відбуватися довкола дитячої лікарні, так це поліпшення умов її існування, обладнання, підвищення заробітних плат і, відповідно, підвищення ефективності роботи на благо киян. Дякую.

У наступній частині торкнуса питання, яке має загальнодержавний характер, визначає майбутнє нашої держави. Це, шановні виборці, Виборчий кодекс (ось він, ви його бачите), у якому передбачено систему відкритих виборчих списків.

Власне, коротко поясню, навіщо українцям взагалі потрібні відкриті виборчі списки. На сьогодні наш парламент формується за найгіршою виборчою системою в світі. Половина формується за мажоритарною системою, коли буквально, крім якогось винятку, застосовується в основному гречка, підкуп. А інша половина формується за абсолютно закритими списками, коли кандидат бере отак купу чи валізу грошей, іде до партійного керівника і просто купує собі місце в списку. Так, і тут є винятки, але загальне правило таке.

І потім зрозуміло, що цей псевдодепутат, який не є ні благодійником, ні меценатом, хоче повернути, бажано з профітом, витрачені на купівлю мандата кошти. Як він це може зробити в українському

парламенті? Торгуючи голосом, продаючи свій голос за прийняття законів, потрібних олігархам, торгуючи посадами під час формування Кабінету Міністрів. Зрозуміло, що міністр, який купив собі посаду, теж не благодійник і, на жаль, не меценат. Він теж починає заробляти гроші, продаючи посади керівників державних підприємств і установ, торгуючи посадами в тендерних комітетах, в конкурсних комісіях.

Таким чином, через найгірший, самий недолугий виборчий закон, який існує на нашій планеті, корупція потрапляє в український парламент, звідти – в український уряд, а звідти – поширюється на всю сферу життєдіяльності нашої країни. Як це зупинити? Оце і є відкриті виборчі списки, Виборчий кодекс, який має на меті заборонити саму можливість шляхом корупції обиратися до парламенту. Тому відкриті виборчі списки – це скасування мажоритарки як класу. Не буде більше ні мажоритарки, ні гречки.

Наступне. Створюються умови, коли не партійний керівник, а ви як виборці визначаєте, хто має бути лідером і стояти вгорі списку політичної сили. Банально, ви отримаєте бюлетень, де є дві графи. Перша – це політична партія, яка вам подобається. Друга графа – це кандидат від цієї політичної сили. І ви рухаєте цього кандидата вгору списку, довіряючи йому представляти свої інтереси в єдиному законодавчому органі. Результат – парламент, який сформувався шляхом підтримки і реальної довіри громадянина і виборця, а не з маріонеток олігархів, які виконують вказівки, які їм дають ці олігархи. Власне, в цьому і є ідея і мета відкритих виборчих списків – створити нову якість парламенту, створити парламент, який матиме людську довіру.

І інша частина цього завдання: такий парламент буде напряму пов'язаний з вибором українського громадянина. Адже чому сьогодні такий низький рівень довіри до парламенту? Бо люди знають: вони не обирали цей парламент. Результат у них вкрали шляхом купівлі мандатів. Тому люди абсолютно справедливо вважають, що вони не мають ніякого стосунку до депутатів, які не здатні приймати закони, які потрібні українському народу.

Чому нам так складно приймати закони на користь української громади? Здавалося б, народні депутати приймають закони, яких потребують люди. За це їх люблять і підтримують, за це вони мають довіру і можливість бути переобраними. Але ж ні, ці депутати працюють здебільшого на олігархів. Для того щоб змінити якість парламенту, щоб забезпечити майбутнє нашій країні, нам потрібні відкриті виборчі списки.

Що нині відбувається в парламенті? Трапилося диво, яке насправді є великою і кропіткою роботою: за півтора роки роботи над проектом Виборчого кодексу ми передали його для прийняття фінального рішення сюди, в парламент. Учора ми розпочали обговорення. Незабаром, за два-три тижні, ми вийдемо на фінальний результат.

Чи всі в цьому парламенті підтримують відкриті виборчі списки? Ні. Ті, хто, очевидно, прийшов у парламент шляхом корупції і не бачить іншого способу переобратися, без корупції, будуть категорично проти зміни виборчого законодавства.

Тому сьогодні це обговорення буде наповнено...

ГОЛОВУЮЧА. 10 секунд.

ЄМЕЦЬ Л.О. Насправді, ми дуже швидко пройдемо це обговорення. Я та Олександр Черненко, які будуть доповідачами, виступимо лаконічно, чітко, скоротивши час обговорення, я думаю, в три рази. Прогнозую: за 2-3 тижні ми...

ГОЛОВУЮЧА. Запрошую до слова народного депутата Рудика.

РУДИК С.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні українці! Хотів сказати про рідну Смілянщину, Кам'янщину, Черкащину в цілому, і зокрема Черкаський район, але змушений відреагувати на чергову брехню, яку з цієї парламентської трибуни щойно віщав усій країні мій колега, попередній промовець. Не називаю його прізвища для того, щоб у нього не було права на репліку.

У чому ця брехня? Брехня полягає в тому, що нинішня система виборів привела сюди представників олігархів. Сюди олігархи заводили, кого хотіли впродовж усіх виборчих систем, які були в Україні. Їх було вже п'ять. Протягом 29 років незалежності п'ять разів змінювалася система. І кожна нова зміна системи обґрунтовувалась необхідністю привести сюди людей, які не представляють олігархів.

Я жодного разу не купував своїх виборців за гречку, я жодного разу не платив гроші за те, щоб голосували за мене. І я знаю не одиниці (як ви десь так, «между делом», показуєте), а дуже багато людей,

які ніколи цього не робили. Чому ви маєте таке моральне право? Бо ви автор законопроекту, який пройшов перше читання, і тепер чотири з половиною тисячі поправок ми будемо тут розглядати?

Майте, вибачте мені, лице говорити про факти. Маєте факти – про них говоріть. Але система не може бути в цілому неправильна. Це система – у видозміненому вигляді мажоритарна. Але партійна мажоритарна система діє в чотирьох країнах із 7G: США, Великій Британії, Німеччині, Франції. Це що, якісь недорозвинені країни? Це країни, де рівень життя на рівні країни, останньої в Європі?

Не система рухає людьми, не спосіб обрання. Логічно, що Олега Ляшка і його Радикальну партію обрано за закритими списками. І що? А вони сидять в п'ятницю в залі. Подивіться, де в залі люди? Нікого немає, а РПЛ є. Це означає що? Що не система рухає людьми, а особистісні якості лідера, членів команди. Якщо я тут, в залі є, то що це значить? Що мені болить це питання. Так, я хотів говорити про Кам'янку, про Смілу, Черкаський район. І мені є що сказати, і я скажу обов'язково це людям. Але не перекручуйте факти. Я знаю 85 населених пунктів в межах свого виборчого округу, як пальці на своїх руках, не вистачає тільки. Я був у кожному з них по п'ять, а в деяких по 10 разів. Знаю про кожну школу, садочок, ФАП. Я міський житель з Києва. Я розумію, що тільки в такий спосіб можна переконати виборця голосувати за тебе, якщо знати і вирішувати їхні проблеми. А ви не знаєте. І тому хочете поміняти систему і зробити так, щоб наступний обранець знову нічого не робив. Бо він думає: на біса мені працювати, якщо перед виборами знов систему змінять. І так буде доти, доки людина не почне гідно виконувати свої обов'язки і брати на себе зобов'язання...

ГОЛОВУЮЧА. Запрошую до слова народного депутата Кривенка.

КРИВЕНКО В.М. Народний Рух України. Доброго дня, шановні українці. На цьому тижні, було два візити. Один із них – візит представника Президента в переговорній групі у Мінську, який чомусь дозволив собі сказати, що українці не стрілятимуть у відповідь. Народний Рух України – єдина загальнонаціональна партія, яка публічно не підтримала Зеленського перед другим туром виборів, не казала, що

і той, і той поганий кандидат. І так зрозуміло, що вони обидва не підходили. Але ми чітко визначили, хто, на нашу думку, є більшим злом. І одна з причин була абсолютно зрозуміла: мова про те, що нам треба припинити стріляти. Так ось, пане Володимире, українська армія не стріляє, вона відстрілюється. І ми категорично не сприймаємо слова вашого представника в Мінську, його пропозиції, його ідеї. І сподіваюся, що це не ваша позиція і таких директив від вас йому не було.

Інший візит – це візит Президента до Брюсселя. І ось ті речі, які він там висловлював, зокрема щодо чіткого курсу в ЄС, в НАТО, щодо того, що Російській імперії настане кінець, коли Україна буде успішною, ми, безумовно, підтримуємо. Якби така позиція була перед другим туром голосування, а не слова про якийсь референдум, який все одно буде, коли час настане. Але зараз це є інструментом в руках нашого ворога, який буде лише розколювати українців, якщо ми будемо зараз проводити референдуми з чутливих питань. Тому таку позицію ми підтримуємо.

Але що, на мою думку, мали б сказати і Президент у Брюсселі, і його представник у Мінську, і будь-який дипломат, про що мали б говорити попередні п'ять років? Вони мали кожного російського дипломата запитувати: «Чому ви проти миротворців на Донбасі?» Ми маємо запитувати кожного українця, який, можливо, одурманений п'ятою колоною, який слухає цю рекламу з телевізорів, що можна «мир досягнуть за две недели».

Ми за мир! Він досягається дуже просто: миротворці на всій території, яка є окупованою. І тому, шановні українці, кожному брехуну, який розповідає вам про те, що він знає, як «установить мир», кажіть: «Та ми самі знаємо, як мир установити: миротворці!» Але Путін не хоче цих миротворців.

І кожен дипломат, кожен журналіст у світі повинен постійно, коли він бачить Лаврова, коли він бачить інших російських дипломатів, російських пропагандистів, запитувати: «Чому Росія проти миротворців на цій території? Там вбивають, там комендантська година, там величезні злочини проти людства відбуваються».

І так само нам треба, щоб наша інформаційна політика нарешті набула такого змісту в міжнародному аспекті, щоб ми зверталися до

кожної душі – американця, англійця і казали: «Ви нас зрадили під час Будапештського меморандуму».

Сто років тому Антанта теж нас зрадила: коли німці виходили, Антанта обіцяла зайти, але зайшла тільки в Одесу, віддавши нас «червоній чумі» – комунізму.

Зараз не продавайте нас, не продавайте цінності! «Північний потік-2» і інші меркантильні цінності є не такими важливими. Тому я закликаю Президента і його представників постійно порушувати питання миротворців. І це реальний шлях до встановлення миру, до деокупації в той чи той спосіб нашої території. І, будь ласка, займіться посиленням...

ГОЛОВУЮЧА. Запрошую до слова народного депутата Солов'я. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Виборчий округ № 89, Гуцульщина і Покуття. Шановні народні депутати! Дороге українське суспільство! У черговий раз я хочу з цієї трибуни привернути увагу до питань, які хвилюють моїх виборців, наголосити на цих питаннях та звернутися до органів влади, які мали б їх вирішувати. Знаєте, мені дуже хотілося б, і я впевнений, що настане час, коли ми будемо говорити з цієї трибуни не лише про проблеми, а й про багато позитивних речей, про успіхи нашої держави, про успіхи людей, які живуть в Україні. Однак, на жаль, сьогодні, після спілкування із своїми виборцями, я знову змушений говорити про ті питання, які їх найбільше хвилюють.

Щороку з цієї трибуни я змушений порушувати питання про заборгованість з виплати заробітної плати, передовсім у бюджетній сфері, у Верховинському і Косівському районах. І знову ця заборгованість, на жаль, допускається саме стосовно працівників медичної сфери. Зокрема, у Косівському районі, станом на цю хвилину, виплачено лише 50 відсотків авансу, у Верховинському районі ще менше – близько 30 відсотків авансу за травень. Люди добрі, ну скільки ще потрібно про це говорити? Скільки разів потрібно звертатися до Міністерства фінансів, до Міністерства охорони здоров'я, щоб вирішити це питання? Чому народний депутат України повинен вкотре підніматися на найвищу трибуну, щоб чиновники у міністерстві чи на місцях підняли свої місце і вирішили це питання? На жаль, я змушений констатувати,

що сьогодні, в перші дні червня, ми ще не розраховалися за травень з медиками Косівського та Верховинського районів.

Тому я як народний депутат України на цьому тижні мав зустріч із заступником міністра охорони здоров'я Павлом Ковтонюком, підготував відповідне депутатське звернення і прошу оформити мій виступ також як депутатське звернення до Міністерства охорони здоров'я, Міністерства фінансів та обласної державної адміністрації, для того щоб наблизити бюджетні призначення з інших місяців вже сьогодні, щоб ми вчасно розраховалися з працівниками медичної сфери. Давайте, зрештою, припинимо ці експерименти над працівниками медичної сфери. Давайте, зрештою, забудемо про ганебне явище заборгованості із заробітної плати медичним працівникам, які вчасно виходять на роботу, працюють, але, на жаль, держава не знаходить можливості вчасно виплатити їм зароблену заробітну плату. Прошу оформити мій виступ як депутатське звернення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу оформити виступ народного депутата як депутатське звернення.

І я запрошую до слова народного депутата Єгора Соболева.

СОБОЛЄВ Є.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Цього тижня більшість народних депутатів і спікер парламенту Андрій Парубій відмовилися викликати міністра внутрішніх справ Арсена Авакова після трагедії, яка сталася. І це найбільше прокляття і найбільша провина цих народних депутатів.

Нам вдається тут приймати добрі закони: Закон «Про запобігання корупції», Закон «Про Вищий антикорупційний суд», законопроект про тимчасові слідчі і спеціальні комісії парламенту, закони щодо електронного декларування.

Тут приймалися блискучі рішення. Тільки біда в тому, що більшість народних депутатів і міністрів, і Генеральний прокурор самі ж і не виконують ті закони. У будь-якій демократії міністр, який припустився такої трагедії, одразу сам пішов би у відставку, не чекаючи, коли його попросять однопартійці. Якби він цього не зробив, вони би його вигнали перші, бо вони розуміють: а що ти можеш сказати після

цього людям? Аваков у відставку не пішов, однопартійці теж не вигнали, і в парламенті абсолютна більшість народних депутатів, всупереч нашим пропозиціям, зробила вигляд, що це їх не стосується. І це головна причина, чому так мало людей довіряють Верховній Раді, яка ніби приймає добрі закони, яка ніби зробила дуже багато – від декомунізації до антикорупції.

Я звертаюся до всіх людей. Пильнуйте, щоби вас не ошукали знову. Пильнуйте, хто своєю підтримкою або бездіяльністю залишає на посадах таких, як Аваков, як Луценко – усіх цих людей, від яких в країні зберігається свавілля, які не захищають закон, які перші по ньому топчуться. Дуже важливо, щоби під час обрання нового парламенту ви зробили всі ці висновки, не дали можливості всім цим людям залишатися на своїх посадах і не дали можливості знову себе обдурити – привести таких самих. Дивіться, робіть висновки. Це в інтересах, зокрема, нашої з вам безпеки.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я запрошую до слова народного депутата Лещенка. І є двоє народних депутатів, які не встигли взяти участь в записі, але хочуть виступити. Якщо не будуть заперечувати колеги в залі, то я надам слово ще двом нашим колегам – Логвинському і Рибаку. Добре? Дякую.

ЛЕЩЕНКО С.А. Шановні громадяни України, шановні члени парламенту і наші гості, які зараз присутні на балконі. Україна входить в завершальну стадію виборчої кампанії. І завершальна стадія виборчої кампанії – це час, коли треба заспокоїтися, проаналізувати, де і що ти зробив неправильно, що зробив усупереч інтересам України. Але в цей час триває «дерібан» до останнього дня, до останньої хвилини перебування при владі.

У цю середу я був на засіданні Кабінету Міністрів. І цей уряд ухвалив: треба дати можливість ще трішечки підзаробити Рінату Леонідовичу Ахметову за рахунок наших з вами грошей. Уряд поклав спеціальні зобов'язання на державні підприємства – на наші атомні електростанції, на наші гідроелектростанції (наші, бо це 100-відсотково державна власність). Водночас уряд поклав рівно нуль зобов'язань на Ахметова і ще й вирішив зробити піар на цьому, сказавши, що

ціни на електроенергію не зростуть, коли з 1 липня запрацює ринок електроенергії.

Але при цьому уряд не пояснює, чому ж вони не зростуть? Тому що ми за це заплатимо як громадяни України, кожен з нас заплатить за це, бо наші державні підприємства – атомні електростанції та гідроелектростанції – будуть компенсовувати цю вартість, а Ахметов не буде компенсовувати цю вартість. От і вся бухгалтерія. Рівно, примітивно, у два кроки все обрахували, для того щоб в останній день ще трішечки грошенят покласти собі до кишені і зібрати персональний виборчий фонд. А потім по всій країні будуть білборди, будете бачити гречку і будуть нас знову як бидло всіх використовувати. Адже олігарху ніколи не буде достатньо, йому буде завжди мало, він завжди буде до останньої копійки витягувати з кишень українських громадян, бо в нього своїх приватних літаків, футболістів, лондонської нерухомості стільки, що йому не вистачить всієї України, щоб це все утримувати.

Тому я вас дуже прошу, на наступних виборах уважно слідкуйте, не дайте себе ошукати і не допустіть, щоб під масками різних політичних сил чергові вовки у овечих шкурах пройшли до парламенту України. На жаль, чинна влада в особі уряду, який зараз добуває останні дні, стала спілником цього «дерибану», і ми всі за це ще заплатимо. Але ми маємо поставити крапку на виборах, а після виборів змінити правила гри.

У мене лишається ще декілька секунд, і я хочу розказати про іншу історію, яка стосується особисто мене як мешканця Києва, як мешканця центральних наших районів, зокрема Подільського, в якому я виріс і в якому на сьогодні вкотре відбувається сценарій...

ГОЛОВУЮЧА. 10 секунд.

ЛЕЩЕНКО С.А. Нині вкотре забудовують історичний Поділ. «Подол Град Vintage» – це місце ганьби нинішньої київської влади. Де вже неможливо ні проїхати, ні пройти, будуть чергове...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Логвинського

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні друзі! Шановні громадяни України! Ви знаєте, всі ми ставимо головне запитання: як жити добре, як жити так, щоб у нас були гроші і як жити так, щоб ми пишалися, що ми українці?

Відповідь на це запитання полягає насамперед в тому, що ми повинні бути європейцями, але європейцями не за мапою, а за європейськими поняттями, цінностями. Ми маємо зробити європейську країну, щоб інші країни Європи нас поважали, шанували, приходили до нас, до українців, і казали, що ми у вас навчилися. Як зазначив Дональд Туск, виступаючи в цьому парламенті, не треба українцям розповідати, що таке Європа, а треба в українців повчитися, що таке європейськість. Адже саме Україна зараз захищає Європу на кордоні з Російською Федерацією. Саме зараз наше військо робить усе для того, щоб наші європейські партнери, з якими ми зустрічаємося фактично щотижня, їхні сім'ї, їхні діти відчували себе захищеними.

Ми багато казали про Будапештський меморандум. Шановні друзі, вибачте, але саме ви гарантували, ви зобов'язані зробити так, щоб ми жили в злагоді, і саме ваші солдати повинні були приїхати. Але ми вас захистимо, можете почувати себе в безпеці. Але ми повинні бути разом, разом відповідати на всі виклики, які існують в Європі, бо без України не буде Європи.

Я хочу додати декілька важливих речей. Шановні друзі, зараз кримські татари в Криму, захищаючи українців, залишаються в полоні фактично на півострові строгого режиму тільки тому, що вони хочуть бути так само вільними, як ми зараз. І саме тому вони пишаються, коли ми можемо відкрито казати про те, що ми думаємо, йти демократичним шляхом, йти правильним курсом.

Саме тому я закликаю зробити прості речі. Давайте називати речі своїми іменами. В Україні відбувся міжнародний злочин. У нас є постраждалі: два мільйони внутрішньо переміщених осіб. Російські гроші знаходяться в європейських банках, в Америці, знаходяться в інших місцях. То давайте заарештуємо гроші злочинців і повернемо нашим громадянам, які постраждали від їх агресії.

Шановні друзі з Америки і Європи, тож допоможіть, щоб верховенство права було здійснено у ваших країнах. Запитайте мене. Я знаю, як зробити повальну юридичну блокаду російських активів. Знаєте, чому? Бо Росія повинна зрозуміти, що це дуже дорого – агресія щодо України.

Щодо Виборчого кодексу я хотів би додати, друзі. Прошу вас підтримати, ми повинні змінити цю систему. Саме того разу з паном Кривенком ми зібрали підписи...

ГОЛОВУЮЧА. 10 секунд.

ЛОГВИНСЬКИЙ Г.В. Потрібно працювати тут без перерв, щоб усі поправки пройшли і щоб якнайшвидше ми прийняли демократичну систему виборів.

Тому, друзі, Україна – це Європа. Крим – це Україна. Ми переможемо! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Рибака.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна пані головуєча! Шановні колеги народні депутати! Ви знаєте, сьогодні змушений був вийти на цю трибуну, щоб показати, зокрема, своїм виборцям, скільки на теперішній час дуже важливих законопроектів, зареєстрованих мною в партнерстві з нашими колегами народними депутатами з Карпатського регіону, очікують на розгляд українського парламенту. У цих законопроектах – заробітна платня, пенсії мешканців українських Карпат. На моєму виборчому окрузі це Вижницький, Кіцманський, Путильський, Сторожинецький райони. Тут питання екологічної безпеки українських Карпат; питання щодо правопорушень і збереження українських Карпат, пов'язані з незаконною вирубкою українських лісів. Тут питання, які стосуються зміни клімату; питання статусу і соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Натомість ми марнуємо час на тисячі поправок, які насправді на користь українським громадянам не підуть.

Я однозначно підтримую виборчу систему за відкритими списками, за списками, за якими партії будуть делегувати кандидатів на розгляд, на розсуд українського виборця саме за 100-відсотковою мажоритарною системою з прив'язкою якраз до виборчого округу. Насправді, коли ти читаєш той проект Виборчого кодексу, ти знаходиш там абсолютні нісенітниці. Там є посилання на неіснуючі статті закону, а не кодексу, який ми з вами розглядаємо. Насправді, цей документ потребує не розгляду в залі, а потребує ґрунтовного розгляду експертним середовищем, нами, шановні народні депутати. І мені дивно, чому комітет направив якраз саме в такому сирому вигляді проект Виборчого кодексу сюди, в зал. Напевне тому, що не хоче, аби його взагалі було прийнято в цьому залі.

Шановні друзі! Я думаю, що Виборчий кодекс – це взагалі фундаментальний документ, бо історія української держави в майбутньому багато в чому залежить саме від якості тих людей, які прийдуть в цей парламентський зал, які будуть думати, які писатимуть документи, від яких якраз залежатиме майбутнє українців.

Нас очікує нелегка виборча кампанія. Вона вже розпочалася, але маю надію, що більшість тих людей, які якісно працювали протягом останніх п'яти років тут, у стінах українського парламенту, все-таки будуть тут і український парламент буде інституційно спроможним і все-таки якісним.

Шановні друзі, всім – перемог! А нашим виборцям – успіхів і правильно зробити свій вибір.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Оскільки тут значної уваги було справедливо приділено Мінським домовленостям, відновленню перемовин, загрозі реваншу, я би хотіла також прокоментувати те, що відбувається нині в царині безпеки і зовнішньої політики в Україні.

Думаю, що ніхто не здивований, що Росія у зв'язку зі зміною влади зацікавлена у поновленні тиску на Україну і випробовує межі і влади, і українського суспільства, доки воно може податися, доки можна на нас тиснути. Звичайно, Мінськ не приніс і не принесе миру, бо він не для того створений. Мінськ не дав можливості відновити територію, Мінськ не захистив наших життів.

Чому не працює Мінський формат, чому не працює Нормандський формат, чому не працює Будапештський формат чи «Женева плюс»? Та дуже просто, як класики написали: «Бо плач не дав свободи ще нікому, А хто борець – той здобуває світ».

Нам потрібен Український формат, нам потрібен той формат, який робитиме нас сильними. І сила наша є в кількох вимірах. Передовсім ми маємо нарощувати летальну спроможність армії. Не треба цього соромитися. Якщо ми хочемо, щоб з нами не воювали, ми маємо бути готові до війни щодня. Якщо ми хочемо, щоб наші солдати не гинули, це значить, що хтось повинен боятися їх вбивати. Тільки в такий спосіб ми можемо стати сильними.

На сьогодні сила також в союзах. Немає одноосібно держави, яка готова протистояти силі Росії. Це означає, що ми повинні поєднувати наші зусилля насамперед з тими державами, які розуміють загрозу з боку Росії. Це наші сусіди, а також Сполучені Штати Америки, Канада, тобто ті держави, для яких Росія однозначно є загрозою.

І ще одне, дуже важливе. Для того щоб стати сильними, ми повинні покарати ворогів у себе всередині. Зараз Медведчук з Бойком знову поїхали до Москви. Вони мають бути покарані і не тільки за це. Адже це люди, які відкривали ворота ворогові. І якщо ворог сидітиме безкарно серед нас, ми ворога назовні не поборемо.

І дуже важливо: ми не можемо Крим і Донбас роз'єднувати. Український формат – це означає, що ці окуповані території окуповані для нас однаково. Роз'єднання цих територій означатиме втрату і того, і того. Зрештою, сильні ті, які ведуть за собою, а не ті, кого волочать. І якщо ми хочемо бути сильними, то сила з'явиться тільки тоді, коли ми самі будемо визначати, що для нас є важливим, прийнятним і необхідним. Дякую.

Я хочу повідомити народним депутатам і всім нашим слухачам і глядачам, що наступного тижня народні депутати працюють у комітетах, комісіях і фракціях.

Також у зв'язку з тим, що ми святкуватимемо Трійцю 16 червня, 17 червня буде вихідний день, а засідання Погоджувальної ради відбудеться у вівторок 18 червня о 10 годині. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України розпочнеться о 12 годині 30 хвилин 18 червня.

На цьому ранкове засідання Верховної Ради України оголошую закритим.